

XXXII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia
Had-és Rendészettudományi Szekció
Gödöllő, 2015. ápr. 15-17

Magyarországi érdekházasságok az idegenrendészet tükrében

Jelige: inazsocs22

2013. november

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS	3
1.1 TÉMAVÁLASZTÁSOM INDOKLÁSA.....	3
1.2 ÉRDEKHÁZASSÁGOK A TÖRTÉNELEMBEN.....	3
2. A SCHENGENI TÉRSÉGHEZ TÖRTÉNŐ CSATLAKOZÁS KÖVETKEZMÉNYEI AZ ILLEGÁLIS MIGRÁCIÓ TEKINTETÉBEN.....	8
3. AZ IDEGENRENDÉSZETI ÉRTELEMBEN VETT ÉRDEKHÁZASSÁG FOGALMA, JOGI SZABÁLYOZÁSA	13
4. NEMZETKÖZI KITEKINTÉS	18
4.1 FINNORSZÁG.....	18
4.2 EGYESÜLT KIRÁLYSÁG.....	19
4.3 NÉMETORSZÁG.....	20
4.4 SVÉDORSZÁG.....	21
4.5 LETTORSZÁG.....	22
5. AZ ÉRDEKHÁZASSÁG ÚJ BÜNTETŐ TÖRVÉNYKÖNYVBELI MEGHATÁROZÁSA, INDOKOLÁSA, VALAMINT A TÉNYÁLLÁS ÉRTELMEZÉSE ÉS JÖVŐBENI HATÁSA.....	23
6. AZ ÉRDEKHÁZASSÁGOK MAGYARORSZÁG VONATKOZÁSÁBAN	26
6.1 A BÁH STATISZTIKÁI A 2012-2013-AS ÉVBŐL.....	29
6.2 AZ ÉRDEKHÁZASSÁG KÖZBIZTONSÁGI RELÁCIÓI, A BŰNCSELEKMÉNYEK TÍPUSAI....	30
6.4 A LEGFŐBB NEHÉZSÉGEK AZ ESETEK FELDERÍTÉSÉVEL KAPCSOLATOSAN.....	36
7. ÖSSZEGZÉS.....	38
8. IRODALOMJEGYZÉK	40
8.1 ELSŐDLEGES FORRÁSOK	40
8.2 MÁSODLAGOS FORRÁSOK	41
9. MELLÉKLETEK.....	44

1. Bevezetés

1.1 Témaválasztásom indoklása

Dolgozatom témájának kiválasztásakor több szempontot is figyelembe vettem. Először is fontosnak tartottam olyan tárgykör kiválasztását, amely valamilyen szempontból újszerű, tehát nem készítettek még róla témérdek tanulmányt, vagy szakdolgozatot. Másodsor, mindenképpen olyasvalamiről akartam írni, amely egy hozzám közel álló, gyakorlati tevékenységem során látottakat is magában foglaló kérdéskört takar, melyet ezáltal lehetőségem nyílik feldolgozni.

Témám, vagyis az érdekházasságok jelenségének újszerűségét az adja, hogy nemrégiben, 2013. július 1-jén hatályba lépett Magyarországon 2012. évi C. törvény, vagyis az új Büntetőtörvénykönyv (továbbiakban: Btk.). Ennek hatása abban jelentkezik, hogy új tényállásként vezeti be a családi kapcsolatok létesítésével visszaélést, amely dolgozatom gerincét képezi. Bár jogalkalmazásbeli szerepe kiforratlan kissé, véleményem szerint nagyon érdekfeszítő az érdekházasságok jelensége, így ez nem hátráltatott abban, hogy e témával foglalkozzak.

Célom a dolgozat elkészítésével kapcsolatban az lenne, hogy az olvasó számára átfogó képet adhassak a témáról, miközben én magam is egyre inkább beleásum magam, s jól áttekinthető, nem utolsó sorban pedig érdekfeszítő anyagot sikerüljön preferálnom mindenki számára.

A feladat nehézségét egyrészt az adja, hogy a törvényi szabályozás még kezdetleges - mint ahogy azt fentebb már említettem - tehát nem igazán vannak tapasztalatok arra nézve, hogy annak milyen hatásai vannak a jövőbeni elkövetésekre nézve. Másrészt nem annyira általános téma lévén nehezen találhatóak források rá vonatkozóan. Próbáltam ezeket a nehézségeket kiküszöbölni, bízom benne, hogy dolgozatom olvasása közben ezt az olvasó is érzékeli.

1.2 Érdekházasságok a történelemben

Az emberek közötti érdekkapcsolat ősidők óta meglévő jelenség a társadalmakban, amelybe beletartoznak az érdekből kötött házasságok is. Érdekházasságnak tekinthető minden olyan házassági kapcsolat, amely nem a felek között spontán kialakult érzelmi kötődés, és szerelmi viszony alapján jön létre, hanem egyéb, többnyire anyagi, politikai

vagy más, magasabb rendűnek tartott szempont alapján, néha külső szereplők – pl. szülők, nagyszülők, rokonok – hatására, esetleg kényszerítésére köttetik meg.

A házasság intézménye az ókori Mezopotámiában jelent meg először. Hammurapi törvénygyűjteménye, mely Kr. e. XVIII. században jelent meg, már tartalmazott házasságra, családra vonatkozó rendelkezéseket. Ebben az időszakban főként politikai, és gazdasági okokból kötöttek házasságok, melyeket szerződéssel „szentesítettek”.

A történelemben visszatekintve az állapítható meg, hogy az elmúlt két ezer esztendőben a házasságok többsége bizony ilyen módon jöttek létre. Ilyen volt többek között a köztársasági Rómában vezetői körökben rendezett menyegzők nagy része is, melyekben a politikai összekötés nagy szerepet játszott. Csakhogy a legismertebbeket említsem Caesar, Marcus Antonius, és Pompeius valamint Cicero is többször megnősült ennek érdekében, melynek köszönhetően Róma vezető társadalmi rétege szinte teljesen összeházasodott egymással, mindenki rokonságban állt mindenkivel. A középkorban a dinasztikus esküvők váltak a frigyre lépések gyakori okává. Az uralkodók számára az volt a tökéletes választott, aki a legtöbb külpolitikai előnyhöz juttatta az országot.

Ugyanakkor fontos különbséget tenni az arisztokrácia, a polgárság, valamint a parasztság rétegei közt ezen a téren. Ugyanis az érdekházasságok gyakorisága – különösen a középkorban és a korai újkorban (6. századtól egészen a 17. századig) – a főnemesség és az uralkodók szintjén volt a legkiemelkedőbb. Őket követték a kevésbé előkelő nemesek, majd a polgárok és csak legvégül a népesség legnagyobb hányadát kitevő parasztok. Vagyis az érdekházasságok száma és aránya fordítottan aránylott a vagyoni helyzethez, hiszen minél szegényebb volt valaki, annál kevésbé kellett tartania az érdekházasság kényszerétől, és minél vagyonosabb és előkelőbb volt, annál inkább biztosra vehette, hogy házasságkötését majd vagyoni és politikai szempontok fogják meghatározni.

Az érdekházasságok hátterében, a legtöbb esetben, a középkorban leginkább meghatározó földbirtok ügyek álltak. Ha egy nemesi család bővíteni akarta birtokait és a szomszéd birtokos családban volt „eladó” nemes-leány, akkor a két család összeboronálta a fiatalokat a földegyesítés okán. Így később, a házasságból született fiúgyermek(ek) már a két család közös földjeit örökölhették meg. Az érdekházasság mögötti okok közt második helyen egy-egy arisztokrata cím, bárói, grófi, netán hercegi titulus megszerzése állt. Ha az egyik nemesi család már elvesztette földjeinek egy részét, viszont magáénak tudhatott mondjuk egy grófi címet, akkor ezt könnyen „áruba bocsáthatta”, hiszen a grófi sarjhoz adott nemes-leány – pláne ha gazdag hozománnyal rendelkezett – mindkét fél számára előnyös házasság megkötésével szintén grófnővé válhatott, és utódjuk is az lehetett. Így az

egyik család megkaphatta az arisztokrata címet, a másik meg földekhez juthatott.¹ Minderre jó példa Mikszáth Kálmán 1907 –ben megírt regénye a „Noszty fiú esete Tóth Marival”, ahol a nemesi címmel rendelkező, de a csőd szélén álló huszártiszt, egy polgári sorból származó, de egyébként dúsgazdag leánnyal tervez házasságot.

A nemesi címekért „elrendelt” és a felek saját akaratát semmibe vevő érdekházasságok a dzsentrális korszakban kiemelkedően nagy számban fordultak elő. A földjeiket és vagyonukat elvesztett, de nemesi titulussal rendelkező dzsentrik rendszerint gazdag polgári családok leányait vették feleségül, akiket a „jó partinak” tartott ifjakhoz kényszerítettek a nemesi rang megszerzéséért.

A kora újkori magyar történelemben számtalan érdekházasság született az igazán nagy és jelentős főúri családok sarjai között. Ilyen volt például a befolyásos és hírneves Báthory illetve Nádasdy családok összeolvadása. Több mint 4 évszázaddal ezelőtt, 1575-ben az alig 15 éves Báthory Erzsébet és Nádasdy Ferenc házasságát a kor legjelentősebb eseményei közé sorolták.² Valamivel később, 1666-ban I. Rákóczi Ferenc és Zrínyi Ilona házassága szolgáltatott alapot az ország két legbefolyásosabb családjának az összeolvadásra. Az érdekházasságok sajátos esetei voltak az uralkodók közt megkötött házassági kapcsolatok. A magyar történelemben két érdekházasság emelhető ki, melyek alapvetően befolyásolták országunk sorsát. Az egyik az államalapításunk korába nyúlik vissza, egészen pontosan 996-ra, amikor Géza fejedelem egyetlen fiát, Vajkát (a későbbi Szent István) az alig 12 esztendőes Gizellával, II. Henrik bajor herceg leányával adatta össze. Egyértelműen politikai házasság volt, hiszen a kamaszlány bátyja (II. Henrik) alig 6 évvel a frigyes megkötése után a Német-Római Birodalom császára lett, és 12 esztendőre garantálni tudta Magyarország nyugati határainak biztonságát. A magyar történelem szempontjából szintén nagyon fontos másik érdekházasság 1521-ben született, Habsburg Ferdinánd és Jagelló Anna között. A frigyes háttérében a magyar főnemesi és köznemesi tábor harca állt a közel 50 éves koráig fiú utód nélkül maradt II. Ulászlót követő új magyar királyt illetően. A köznemesek Szapolyait akarták a trónra emelni, míg a főnemesek Habsburg királyt akartak, aki képes megvédeni az országot a közelgő töröktől. A magyar grófok és bárók úgy terveztek hivatkozási alapot adni a Habsburgok magyarországi trónigényének, hogy II. Ulászló lányát, Annát a Német-Római császár (I. Miksa) unokájával, Ferdinánddal adják össze. Az ötlet jónak bizonyult és a két, alig 3 éves

¹ Bíró Ferencné - Csorba Csaba: *Élet a középkori Európában és Magyarországon*. Budapest, Móra Kiadó, 1985

² Szabó Klára: *Mítosz kontra valóság, avagy igazságot Báthory Erzsébetnek?* Forrás:

http://www.rubicon.hu/magyar/oldalak/mitosz_kontra_valosag_avagy_igazsagot_bathory_erszebetnek/
(Letöltés ideje: 2013. 10. 09.)

gyermek későbbi házasságáról 1506-ban házassági szerződést is kötöttek. (A szerződésnek részét képezte az is, hogy II. Ulászló megszületendő fia majd Ferdinánd húgát, Máriát veszi el.) A Ferdinánd és Anna közti frigyre csak 1521-ben került sor, amikor a két fiatal már 18 éves lett. A házasságra alapozva, 4 évvel később Ferdinándot Magyarország királyává koronázták. A házasságból egyébként 15 gyermek született.³

Az érdekházasságok persze nem csak a magyar történelemben voltak meghatározóak, hanem szerte Európában is. Az egyik legkiemelkedőbb ilyen frigyre 1810-ben I. Napóleon császár és Maria Lujza Habsburg főhercegnő között került sor. Napóleon valamivel korábban vált el 47 éves feleségétől, Jozefina császárnétól (1763–1814), azzal a hivatalos indokkal, hogy Jozefina nem tudott neki fiúörököszt szülni. A császár ekkor már a nagy múltú európai uralkodóházakban keresett magának új házastársat, akinek révén saját újonnan kreált császárságát széles körben legitimálhatja. A Habsburg Birodalmat 1809-ben ért katonai vereségek után Ferenc császár nem volt abban a helyzetben, hogy visszautasításával maga ellen hangolja legyőzőjét. Leánya házasságától Ferenc a megtépzott Osztrák Császárság és az erős Francia Császárság politikai kapcsolatainak stabilizálódását remélte, Napóleon viszont az ősi Habsburg-családból való császárléánnyal kötött frigy révén saját presztízsét kívánta növelni. A megegyezést Metternich kancellár hozta tető alá. Mária Lujza elfogadta apja akaratát. Sorsát egyfajta személyes áldozatnak tekintette, amit a Habsburg–Lotharingiai-ház fennmaradása érdekében kellett meghoznia. 18 év folyamatos háborúskodás után az osztrák lakosság tartós békét remélt, az osztrák arisztokrácia viszont a Birodalom súlyos megalázásaként élte meg a császárléány és a „korzikai káplár” házasságát. Végül 1810. március 11-én a 19 éves Mária Ludovika osztrák főhercegnő képviselők útján Bécsben házasságot kötött a 41 éves Napóleonnal, és Mária Lujza néven a franciák császárnéja lett. Ezt követően Mária Lujza elutazott Franciaországba. A türelmetlen Napóleon nem tudta kivárni, amíg a főhercegnő és kísérete Párizsba érkezik. Eléjük lovagolt, március 27-én Compiègne-ben találkozott a kocsisorral. Meg sem várva a hivatalos esküvőt, nyomban asszonyává is tette ifjú feleségét. Április 1-jén azután megtartották az ünnepélyes esküvői szertartást is a párizsi Louvre palotakápolnájában.⁴

Ezekkel a történelmi példákkal szerettem volna felvezetni témámat, és kitekinteni a régmúlt idők legnagyobb érdeklődést övező példáira az érdekből kötött házasságok

³ Engel Pál - Kristó Gyula - Kubinyi András: *Magyarország története 1301-1526*. Budapest, Osiris Kiadó, 2003. p. 337-338.

⁴ Gonda Imre - Niederhauser Emil: *A Habsburgok*. Budapest, Gondolat Kiadó, 1978. p. 156.

tekintetében. Viszont most szeretnék a közelmúltban történő eseményekről is említést tenni, mégpedig az első olyan magyarországi szabályozásokról, amelyek már a házassággal kapcsolatos különböző jogosultságok megszerzéséről szólnak.

Az első magyar állampolgársági törvény a magyar állampolgárság megszerzéséről és elvesztéséről szóló 1879. évi L. törvénycikk volt, melynek jogpolitikai indokai közé tartozott egyrészt, hogy integrált keretek közé szorította a honosításra korábban vonatkozó szabályokat, rendelkezéseket, másrészt pedig először vezette be az állampolgárság elvesztésének jogintézményét.⁵ Így fordulhatott elő például, hogy annak idején Kossuth Lajos is hontalanná vált hosszú külföldi távolléte következtében.

Ezen jogszabály vonatkozásában jelent meg a házasság által megszerzett állampolgárság törvényi szabályozása, miszerint *„Házasság által megszerzi a magyar állampolgárságot azon külföldi nő, aki magyar állampolgárhoz megy férjhez.”* Valamint *„Honosítás által megszerzi a magyar állampolgárságot azon külföldi, aki (...) honosítási okiratot, vagy (...) Ő feleségétől honosítási oklevelet nyer s a magyar állampolgársági esküt vagy fogadalmat leteszi.”* (5. §) A házasságot, a honosítást, és a leszármazást korábbi szabályzók is megengedték, viszont ez volt az első, ahol megjelent a törvényesítés is, mint az állampolgárság megszerzésének egyik módja. A családok elbírálásánál a férjnek engedélyezett honosítás általában a feleségre, és a gyerekeikre is vonatkozott, a házasság pedig ebben az időben automatikusan állampolgárságot keletkeztető ok volt, így a letelepedési-, valamint állampolgársági eljárásban még szinte ismeretlen tényezőnek számított a családegyesítési okként történő megjelölése.⁶

⁵ *A modernkori magyar határrendészet százöt évé: Idegenjog és migráció: Hautzinger Zoltán: Az első idegenjogi törvény, Budapest, 2013. p. 181-182.*

⁶ *Wetzel Tamás: A bevándorlás kérdése Magyarországon: A hazai idegenrendészet története. Budapest, 2011. p. 30.*

2. A schengeni térséghez történő csatlakozás következményei az illegális migráció tekintetében

Magyarország 2007-es schengeni térséghez való csatlakozása rövidtávon nem hozott újítást a migráció fő útvonalaiban, inkább az elkövetési módok újszerűségében volt érzékelhető a változás. Az illegális bevándorláshoz segítséget nyújtók igen hamar alkalmazkodtak a kialakult új helyzethez, ezáltal rendkívül gyorsan tudták biztosítani a schengeni övezetbe történő bejutás technikai, pénzügyi hátterét. Habár folyamatosan változik a határon átjutni kívánó népcsoportok összetétele, a leggyakrabban előforduló állampolgársági kategóriák között említhetjük az szerb, koszovói, és afgán állampolgárokat⁷.

Az elkövetési módok rendkívül változatosak, ezek között találhatjuk:

- embercsempészt,
- embercsempészek segítsége nélkül történő önálló illegális tartózkodást, beutazást,
- a hamis okirattal történő illegális határátlépést,
- a jogellenes tartózkodást, továbbutazást,
- illegális határátlépést követően a tartózkodási szabályok megszegésével történő túltartózkodást,
- vízummal való visszaélést,
- valamint csalárd módon megszerzett tartózkodási engedélyekkel visszaélést.⁸

Témám kapcsán kiemelném a csalárd módon szerzett tartózkodási engedélyekkel visszaélést, erről szeretnék bővebben szót ejteni. Sajnos egyre gyakoribbá váló elkövetési módnak tekinthető, mivel az embercsempészek kihasználják az ehhez kapcsolódó jogi szabályozások humanitását. Hiszen a migránsok célja a tartózkodási engedélyek mielőbbi megszerzése, miközben menedéjkogi kérelmüket elbírálják (több esetben menedéjkogi kérelmet is benyújtanak, amíg tartózkodási engedélyüket megkapják), s ez idő alatt többször próbálkozhatnak az országból való kijutással is, mivel hazánkat főként tranzit országnak tekintik. A célországok leginkább a fejlettebb nyugati régió országai, mint például Németország, Nagy-Britannia, Svédország, Hollandia, vagy Franciaország.

⁷ 2013. január-február hónapok határrendészeti helyzete: Illegális migrációhoz kapcsolódó jogellenes cselekmények. Budapest, 2013. március

Forrás: http://www.police.hu/sites/default/files/hatarrendeszet_szoveges_2013_02.pdf (Letöltés ideje: 2013. 10. 29.)

⁸ Országos Rendőr-főkapitányság Rendészeti Főigazgatóság által 2011-ben kiadott *Általános rendőrségi feladatok végrehajtására létrehozott szerv határrendészeti szakmai stratégiája*. (2012-2017) p. 19.

Ezen módszerek közül is kiemelkedő, figyelemre méltó próbálkozásként értékelhető az idegenrendészeti értelemben vett érdekházasság. Napjainkban igencsak elterjedőben van ez a jelenség, hiszen igen vonzó lehetősége ez a legalizált letelepedésnek, ráadásul a szervezők számára is igen jövedelmező vállalkozás.

Témám kapcsán az érdekházasságnak hazánkat leginkább érintő körével, a harmadik országbeli állampolgárok által a személyek szabad mozgásához és tartózkodásához való jogának megszerzése érdekében kötött házasságokkal foglalkozom, ezen jog hatálya alá nem tartozó harmadik országbeliek között létrejövő házasságok esetében nem merül fel az érdekházasság problematikája. A harmadik országbeli állampolgár harmadik országbeli állampolgár családtagjainak tartózkodási engedély iránti kérelmek vonatkozásában az viszont előfordul, hogy hamis okiratokkal kívánják a családi kapcsolat meglétét igazolni. Ilyen esetben a kérdéses irat okmányszakértői vizsgálat, a más egyéb hitelt érdemlő igazoló dokumentum formájában becsatolt családi fénykép pedig informatikai szakértői vizsgálat alá kerül.

Miután Magyarország csatlakozott az Európai Unióhoz (továbbiakban: EU), jól érzékelhető változásként jelentkezett, hogy megnőtt a harmadik országbeli állampolgárok részéről az érdeklődés a magyar állampolgárokkal kötendő (érdek)házasságok iránt. Ez főként afrikai, valamint egyes arab országok tekintetében volt megfigyelhető. Ezen kívül többségében jellemző volt, hogy míg a nigériaiakat a házastársi kapcsolatok érdekelték inkább, addig az ázsiai országokból származók az élettársi kapcsolatok, valamint a teljes hatályú apai elismerések felé orientálódtak, így próbálva meg minél könnyebben hozzájutni a tartózkodási kártyához.

A hatóságok az effajta illegális próbálkozásokat főként párhuzamos meghallgatásokkal próbálják feltárni, elsődleges, beutazást megelőző szűrőként alkalmazva azt. A vízumkérelmezés során személyes meghallgatásokat tartanak, ezt külföldiek esetén konzuli tisztviselők, hazánkban pedig az idegenrendészeti hatóság folytatja le. Ennek során rákérdeznek a megismerkedés pontos körülményeire, a másik fél előéletére, családi kapcsolataira, valamint közös élményeikre, és még magára a házasságkötési szertartásra is. Tehát minden olyan lényeges körülményre, mellyel kiszűrhető az esetleges csalás, és a valójában csak érdekből kötött házasság ténye.

A feleknek ugyanazokat a kérdéseket teszik fel, így a meghallgatásról készült jegyzőkönyvek alapján lehetősége nyílik a hatóságoknak kiszűrni a válaszokban megmutatkozó összeütközéseket. Ezekből alapvető következtetéseket lehet levonni annak

tekintetében, hogy a felek valójában ismerik-e egymást, és valóban érzelmi okokból szeretnének-e egybekelni.

A legtöbb esetben elmondható, hogy a visszaélással érintett felek alapvető információkkal sem rendelkeznek egymásról, ideértve a személyes tulajdonságaikat, jelenlegi körülményeiket, szokásaikat, valamint korábbi életüket. Ráadásul az eljáró hatóság nagyon sok hasonlóságot vél felfedezni a házasulandó feleknél a megismerkedés tekintetében. Általánosságban jellemző, hogy a külföldi felek – főként algériai, egyiptomi, tunéziai állampolgárok - internetes ismerkedő oldalakon próbálják felvenni a magyar hölgyekkel a kapcsolatot, ilyenkor általában több személynél is próbálkoznak egyszerre, ezzel is növelve esélyeiket arra az esetre, ha a valamelyiket mégsem érdekelné a dolog, vagy nem várt okból - például baleset, sérülés - alkalmatlanná válnának a házasságkötésre.

S ha az imént felsoroltak sem lennének elegendőek a tényfeltáráshoz, további módszerek alkalmazhatók, mint például a Magyarországon élő házastárs mellett annak családtagjainak kikérdezése, és helyszíni ellenőrzése, esetleg környezettanulmány⁹ is készíthető a további releváns információk kinyerése végett.

Jellemző tendenciaként említhető, hogy többségében magyar állampolgárságú nők, akik idősebb korúak, és különböző anyagi háttérrel rendelkeznek, rövid ismeretségek után kötnek házasságot különböző harmadik országbeli állampolgárságú személyekkel, mint például egyiptomi, vagy tunéziai származású férfiakkal. Ilyenkor külföldi nyaralások alkalmával próbálnak meg a külföldiek magyar nőkkel megismerkedni. Általában kétféle módszerrel próbálkoznak; az első, amikor közlik velük valódi szándékukat, miszerint érdekből kívánnak házasságot kötni, nem kevés pénzt ígérve ezért cserében a magyar félnek. Azonban az sem ritka, hogy a külföldiek „eljátsszák”, hogy ők mennyire beleszerettek az ott nyaraló hölgybe, és így próbálják meg csalárd módon rávenni őket a házasságkötésre. Ilyenkor már hetekkel az odautazásuk előtt tudják, hogy honnan jönnek, melyik hotelben szállnak meg, hogy egyedülálló hölgyekről van-e szó, és hogy milyen korosztályhoz tartoznak. Ezen információk meglelte egyrészt arra utal, hogy ezek a külföldiek többségében a hotelek alkalmazottai, de ugyanakkor nagyfokú szervezettség is megbújik a szervezés hátterében.

A házasságok nagy számban külföldön kerülnek megtartásra, mégpedig muszlim vallási szabályok szerint. Ez nagyon gyakran még a kiutazás alkalmával lezajlik, vagy ha

⁹ A környezettanulmányozás a célszemély, a célobjektum szükséges mértékű megismerésére irányuló adatgyűjtés. Az ennek eredménye alapján összeállított speciális adatbázis a környezettanulmány. (Anti-Barta-Bócz-Krispán-Lakatos-Romasz: Kriminálisztika jegyzetek és tanulmányok, Krimináltaktika I. Jegyzet, Rejtjel Kiadó, Budapest, 2004.)

mégsem, akkor nem sokkal a hazaérkezésük után a hölgyek újból kiutaznak ezekbe az országokba, többek között Egyiptomba, Tunéziába, mint egyébként is népszerű nyaraló övezetekbe. Azonban még az olyan ceremóniák sem ritkák, ahol nincs is jelen a menyasszony. Ugyanis egyes arab országokban szokás a női felet különböző tárgyakkal helyettesíteni (pl. kés, hamutartó). Ez is mutatja, hogy milyen kevés erőfeszítést kell tenniük az ilyen formában szabad mozgás és tartózkodás jogát szerezni kívánó külföldieknek.

A magyarországi tapasztalatok azt mutatják, hogy ezeknél az eseteknél gyakori jelenség a közös nyelv hiánya, a magyar állampolgár javára írandó nagyobb korkülönbség, ehhez még hozzájön a külföldi iskolázatlansága, bizonytalan anyagi helyzete és az is, hogy a családi együttélést szinte kizárólag hazánkban kívánják megvalósítani, ezzel is elősegítve a későbbi schengeni térségben történő huzamosabb idejű tartózkodást.

Azonban az elmúlt időszakban az tapasztalható, hogy egyre gyakrabban kerül sor a ceremónia megtartására Magyarország területén. Ennek oka, hogy az „arab tavasz”¹⁰ után ezek az országok veszélyes országokká váltak, melyről a magyar állampolgárok is tudomást szerezhettek a Külügyminisztériumtól, vagy egyéb propagandákból, felhívásokból.

S az is előfordul, hogy a hölgyek mégsem kívánnak házasságot kötni, viszont ilyenkor is hatékonyan közreműködnek a külföldiek beutazásában. A többségében tunéziai állampolgárok ilyenkor a beutazást keresőtevékenység folytatása, vagy látogatás céljából kérelmezik, az okiratot pedig a magyar fél segít beszerezni számukra. Még az is előfordul, hogy a magyar állampolgár új céget alapít, melyben munkavállalóként kívánja alkalmazni a külföldieket.¹¹

A jelenség egyre nagyobb körben foglalkoztatja az embereket, már internetes oldalakon, különböző blogokban is a publikum elé tárják ilyen irányú elképzeléseiket. Íme erre néhány internetes példa:

„Arra kért egy kedves barátom, segítsék Afrikából származó barátjának, akinek feleségre lenne szüksége, hogy tartózkodási engedélyt kaphasson, mert lejárt a vízuma és nincs más

¹⁰ A 2010-es év végén egyes arab országokban kirobbanó forrongások egyfajta elnevezése, mely a despotikus vezetők leváltása érdekében tört ki

¹¹ Visszaélés a családi együttélés biztosítása céljából kiadott tartózkodási engedélyekkel: Az érdekházasság és a hamis teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat, p. 15-17. Forrás: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/family-reunification/hu_20120606_familyreunification_hu_version_final_hu.pdf (Letöltés ideje: 2013. 10.25.)

lehetősége. Az értelemszerű óvintézkedés a házassági szerződés, kikötve, hogy nem támaszt ellenvetést amikor válni szeretnék, és minden költségét fizeti. De valamennyi pénzt is elvárok, ha ezt megteszem, ám sajnos nem tudom a tarifát. A fiú nem egy krőzus, de nem is túl szegény. Mennyit lehet kérni szerintetek?”¹²

„Szeretnék segíteni egy arab barátomnak, akinek csak menekült státusza van Németországban. Hozzá akarok menni feleségül, hogy segítsek neki EU-s papirokhoz jutni. Én is kinnt élek Németországban, ő is.. Hol könnyebb házasságot kötnünk? Magyarországon vagy itt kinnt a követségen? Milyen papirokat kaphat utánam? . Hozzáteszem, hogy itt szeretnék maradni Németországban.”¹³

Ezekon kívül még temérdek hasonló internetes bejegyzést lehetne idézni, az emberek egymásnak teszik fel a kérdéseket, tanácsot kérnek az érdekházasság megkötésével kapcsolatban. Segítséget, véleményeket várnak esetleges sorstársaiktól, vagy olyan személyektől, akik akár testközelből is, de valamilyen módon kapcsolatba kerültek már a jelenséggel.

Többszörre olyan személyeket tudnak „behálózni” a tartózkodási kártyáért házasulni kívánó külföldiek, akik nehéz anyagi körülmények között élnek, tehát akár csekélyebb összegért is hajlandóak belemenni a házasságkötésbe. De az is előfordul, hogy baráti szívbességből vállalkoznak az illegális frigy megkötésére, mint ahogy azt az idézett bejegyzésekben is olvashatjuk.

¹² Forrás: <http://www.nlcafe.hu/forum/?fid=441&topicid=85712&step=0&bw=1> (Letöltés ideje: 2013. 10. 12.)

¹³ Forrás: http://www.gyakorikerdesek.hu/csaladi-kapcsolatok_hazassag_4357545-hazassag-egy-arab-fervival-nemetorszagban-kaphat-utanam-eu-s-papirokat (Letöltés ideje: 2013. 10. 12.)

3. Az idegenrendészeti értelemben vett érdekházasság fogalma, jogi szabályozása

Mielőtt rátérnék az érdekházasság fogalmi meghatározására, szeretném tisztázni elsőként a házasság fogalmát, amely így szól: „*A házasság a törvény és a hagyomány szerint egy felnőtt férfinak és egy nőnek jogilag elismert és szabályozott életközössége.*”¹⁴ Magyarország Alaptörvénye a házasság intézményét „*mint férfi és nő között, önkéntes elhatározás alapján létrejött életközösséget, valamint a családot, mint a nemzet fennmaradásának alapját*” definiálja. „*A házasság az állam által elismert és a jog által védett keretet nyújt egy férfi és egy nő tartós párkapcsolatához, gyermekeik családban történő felneveléséhez. A házassághoz fontos társadalmi, gazdasági és jogi következmények kötődnek, ezért minden állam számára lényeges, hogy a házasság megkötésének, érvénytelenné nyilvánításának, és felbontásának feltételeit részletesen szabályozza. A házasságkötéshez való jog alapvető emberi jog*”, ahogy a Családjog kézikönyve írja.¹⁵

Az érdekházasság fogalmát a Tanács érdekházasság elleni küzdelemről szóló 1997. évi állásfoglalása¹⁶, valamint annak kiegészítése, a Bizottság 2009-es közleménye alapján lehet meghatározni, miszerint:

Az érdekházasság az uniós polgár, illetőleg jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgár és egy harmadik országbeli állampolgár között létrejött házasság, melynek egyetlen célja a joggal való visszaélés és a tartózkodási jog megszerzése. Az érdekházasság meghatározását ki lehet terjeszteni a szabad mozgás vagy tartózkodás jogának megszerzésére céljából létrejött egyéb kapcsolatokra is. Így az érdekből létrejött (regisztrált) élettársi kapcsolatokra, a névleges örökbefogadásra, illetve az olyan helyzetekre, amikor uniós polgár egy harmadik országbeli gyermekkel kapcsolatosan apasági nyilatkozatot tesz azért, hogy rajta keresztül a gyermek és anyja állampolgárságot és tartózkodási jogot szerezhessen.¹⁷

¹⁴ Magyarország Alaptörvénye (hatályba lépés dátuma: 2012. január 1.), Alapvetések L. cikk (1) bekezdés.

¹⁵ Az új Ptk. magyarázata III/VI. Polgári jog: *Családi jog*, Boros Zsuzsa: Házasságkötés, p. 33.

¹⁶ Council Resolution of 4 December, 1997 on measures to be adopted on the combating of marriages of convenience (97/C 382/01). Forrás: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:1997:382:0001:0003:EN:PDF> (Letöltés ideje: 2013. 09. 18.)

¹⁷ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, Az Unió polgárainak, és családtagjainak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló 2004/38EK irányelv jobb átültetéséhez és alkalmazásához nyújtott iránymutatásról, Érdekházasság 17.o. Forrás: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0313:FIN:HU:PDF> (Letöltés ideje: 2013. 09. 23.)

Unió polgárnak tekinthető minden olyan polgár, aki valamely tagállam állampolgára¹⁸. Őket megilleti a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog, mely ugyanúgy megilleti az Európai Gazdasági Térség, valamint Svájc állampolgárait is. Azonban nemcsak ezen személyeket, de az őket kísérő, vagy hozzájuk csatlakozó harmadik országbeli családtagjaikat is megilleti ez a jog, függetlenül azok állampolgárságától.

A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény 2. § b) pontja értelmében e törvény alkalmazásában „családtag”:

- az EGT-állampolgár¹⁹ házastársa,
- a magyar állampolgár házastársa,
- az EGT-állampolgár vagy házastársa 21. életévet be nem töltött vagy eltartott leszármazója,
- a magyar állampolgár vagy házastársa 21. életévet be nem töltött vagy eltartott leszármazója,
- ha e törvény másként nem rendelkezik - az EGT-állampolgár vagy házastársa eltartott felmenője,
- a magyar állampolgár vagy házastársa felmenője,
- a kiskorú magyar állampolgár felett szülői felügyeleti joggal rendelkező személy,
- akinek az eljáró hatóság családtagként való beutazását és tartózkodását engedélyezi,
- az EGT-állampolgár harmadik országbeli állampolgár élettársa, amennyiben magyar hatóság vagy
- az EU más tagállamának hatósága előtt regisztrált élettársi kapcsolatot létesített,
- a magyar állampolgár harmadik országbeli állampolgár élettársa, amennyiben magyar hatóság vagy
- az EU más tagállamának hatósága előtt regisztrált élettársi kapcsolatot létesített.

¹⁸ A 2004/38 irányelv „Fogalommeghatározások” című 2. cikke értelmében. Forrás: http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2004_2009/documents/dt/571/571873/571873hu.pdf (Letöltés ideje: 2013. 10. 19.)

¹⁹ Európai Gazdasági Térségről szóló Egyezményben részes tagállam állampolgárai (EU állampolgárai, Norvégia, Izland, Liechtenstein állampolgárai, valamint Svájc állampolgárai illetve családtagjaik meghatározott köre)

Családi együttélés biztosítása céljából tartózkodási kártyára jogosult a családegyesítő vagy a házastársa, valamint a menekültként elismert személy eltartott szülője, illetve testvére és egyenes ági rokona is, ha ő képtelen gondoskodni magáról egészségi állapotából kifolyólag.²⁰

Az érdekházasságok ellen alkalmazható intézkedésekről szóló 1977. december 4-i tanácsi állásfoglalással összhangban rendelkezik a törvény arról az esetről, mikor a tartózkodási kártya²¹ kiadását megtagadják, vagy visszavonják, mégpedig azon okból kifolyólag, hogy világossá válik, miszerint a családi kapcsolatot csakis a családi együttélés céljára szolgáló tartózkodási kártya kiállítása érdekében hozták létre. Hazánkban elsősorban egyiptomi és nigériai állampolgárságú személyek vonatkozásában merült fel ez a probléma. Ráadásul az érdekházasságok technikai lebonyolításának könnyebbége érdekében a harmadik országbeliek többsége menedékjogi kérelmet is benyújt, hogy amíg folyamatban van az ügyintézés, a házassági ceremóniát „kényelmesen” megszervezhessék.

És míg abban az esetben, amikor nyilvánvalóvá válik, hogy a házasság csak a tartózkodási jog megszerzése érdekében jött létre, megtagadják vagy visszavonják az engedély kiadását, addig ha erre nem derül fény, a harmadik országbeli állampolgár a családtagi státusza révén állandó tartózkodási jogot szerez. Mindezekon felül a családtagok tartózkodási jogát az sem érinti, ha az uniós polgár meghal, vagy eltávozik az adott országból. A 2004/38 irányelvnek „A családtagok tartózkodási jogának megtartása az uniós polgár halála vagy távozása esetén” című 12. cikke értelmében: az uniós polgár halála nem vonja maga után azon családtagjai tartózkodási jogának elvesztését, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, és akik a fogadó tagállamban az uniós polgár halálát megelőzően legalább egy évig, mint családtagok tartózkodtak.²²

Itt vetődik fel azonban a legfőbb probléma ezzel kapcsolatosan, hiszen ez a szabályozás „kiskaput” nyit azon harmadik országbeli állampolgárok felé, akik egyébként nem rendelkeznének a szabad mozgás és tartózkodás jogosultságával. Tehát azokat is megilleti

²⁰ Wetzel Tamás: *A bevándorlás kérdése Magyarországon: Jogszabályi háttér*. Budapest, 2011. p. 76.

²¹ Tartózkodási kártya: a tagállamok területén való szabad mozgás és tartózkodás jogának igazolása olyan, harmadik országbeli állampolgár számára, aki európai uniós polgár vagy izlandi, norvég vagy liechtensteini állampolgár családtagja. Forrás: <http://prado.consilium.europa.eu/hu/4395/docHome.html> (Letöltés ideje: 2013. 11.02.)

²² 2004/38/EK irányelv 13. cikke ekképp rendelkezik: a válás, az uniós polgár házasságának érvénytelenítése vagy a 2. cikk 2. b) pontjában említett regisztrált élettársi kapcsolatának megszüntetése nem érinti azon családtagjainak tartózkodási jogát, akik valamelyik tagállam állampolgárai. Forrás: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:05:05:32004L0038:HU:PDF> (Letöltés ideje: 2013. 10. 23.)

a jog, akik saját tagállamukban maradva még sohasem gyakorolták a szabad mozgás és tartózkodás jogát.

A korlátozásokat és feltételeket az Unió polgárainak és családtagjainak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló 2004/38/EK irányelv tartalmazza, amely a magyar jogrendbe a 2007. évi I. törvénnyel került átültetésre. Az irányelv (5) bekezdése szerint a tagállamok területén való szabad mozgás és tartózkodás valamennyi uniós polgárt megillető jogát, ha azt a szabadság és méltóság objektív feltételei mellett gyakorolják, a családtagok számára is biztosítani kell, állampolgárságukra tekintet nélkül. Tehát a jog az őt kísérő vagy hozzá csatlakozó családtagot is megilleti.

Az Európai Gazdasági Közösség (továbbiakban: EGT) állampolgárát, illetve a magyar állampolgárt kísérő vagy Magyarország területén tartózkodó EGT-állampolgárhoz, illetve magyar állampolgárhoz csatlakozó harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag érvényes úti okmánnyal és – amennyiben közvetlenül alkalmazandó európai közösségi jogi aktus vagy nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik – érvényes három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízummal jogosult beutazni Magyarországra területére.

A harmadik országbeli állampolgárok családi tagi státuszuk révén jogosultak az irányelv szerint az uniós polgár családtagja részére kiadott tartózkodási kártyára, amely mentesíti őket a vízumkötelezettség és az úti okmány-bélyegzés alól is. Ezen felül a tartózkodási kártya birtokában a harmadik országbeli állampolgárok a kártya érvényességi ideje alatt szabadon mozoghatnak az EU és Schengen országok területén.

A fogadó állam továbbá nem helyezhet el beléptető vagy kiléptető bélyegzőt azon családtagok útlevelében, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, ha bemutatják az EGT családtag részére kiadott családi tagi tartózkodási kártyát.

Amíg a harmadik országbeli állampolgárok, amennyiben a schengeni térségbe kívánnak beutazni, szigorú beutazási feltételekkel (úti okmány, anyagi fedezet, beutazási cél igazolása, stb.) kell rendelkezniük a határátlépéskor és korlátozott ideig 6 hónapon belül három hónapig tartózkodhatnak a tagállamok területén, addig a családi tagi státusszal rendelkezőre nem vonatkoznak ezek a követelmények. Ráadásul mivel családi tagi státuszuk révén megilleti őket a szabad mozgás közösségi joga, úgynevezett „minimum-ellenőrzés” keretében hajtják végre ellenőrzésüket. Ez azt jelenti, hogy nem lehet kérdéseket feltenni neki az utazás céljára, útitervre, a munkaviszonyuk igazolására, szállásukra vagy egyéb személyes adataik vonatkozásában. Tehát akár valamely beutazási

feltétel hiányában is beutazhat a tagállamok területére, és a különböző EGT családtagi engedélyek megszerzése után korlátlanul tartózkodhat a schengen térségben.

A csalárd módon szerzett családtagi státusz tulajdonképpen mentesíti a harmadik országbeli állampolgárt az egyébként számára előírt beutazási feltételek igazolása alól. Lehetővé teszi, hogy egyébként a beutazási feltételekkel nem rendelkező személy beutazhasson a schengeni térségbe. Ezen felül legalizálja a tartózkodás jogszerűségét, ugyanis a státusz megszerzésével olyan okmányokhoz jut a harmadik országbeli polgár, amelyhez egyébként sohasem juthatott volna.

Ezen felül csak közrendi vagy közbiztonsági okokból tagadható meg a beléptetésük, vagyis ha személyes magatartásuk valós, közvetlen és kellően komoly veszélyt jelent a társadalom valamely alapvető érdekére. Következésképpen még a Schengeni Információs Rendszerbe (továbbiakban: SIS) bevitt figyelmeztető jelzés sem tekinthető önmagában elegendőnek arra, hogy e személyek beléptetését automatikusan megtagadják. Pedig az hivatott lenne arra, hogy a szerződő tagállamok rendőrségei és erre felhatalmazott hatóságai adatokat kapjanak egyes személyekről, illetve elloptott vagy elveszett tárgyakról, járművekről. A rendszer célja a közbiztonság, közrend és a nemzetközi személyforgalommal összefüggő biztonsági intézkedések elősegítése.²³ Így viszont nincs lehetőség kiszűrni az estelegesen közbiztonságot veszélyeztető harmadik országbelieket.

²³ Forrás: http://www.euvonal.hu/index.php?op=kozossegi_politikak&id=28 (Letöltés ideje: 2013. 10. 16.)

4. Nemzetközi kitekintés

Ebben a fejezetben a harmadik országbeli állampolgárnak az EGT-állampolgárokkal történő házasságkötése révén keletkező jogait és lehetőségeit szeretném szemléltetni az EGT-tagállamokban, mégpedig az egyes tagországok szabályozásának bemutatása révén. Ezenkívül, hogy a tagállamok milyen eszközöket alkalmaznak ezen cselekmények felfedésére, és hogy van-e valamilyen büntetőjogi szankció azok számára, akik visszaélnék a családegyesítés jogával. Ha pedig az idegenrendészeti eljárás során megállapítást nyer az érdekházasság ténye, a családjog biztosítja-e a házasság érvénytelensége megállapításának lehetőségét.

4.1 Finnország

A három hónapot meghaladó finnországi tartózkodás érdekében tartózkodási engedélyt kell beszerezni, illetve meg kell azt hosszabbítani – erről a rendőrség dönt. A vízummentes tartózkodással rendelkezőknek a határidő lejártakor kell beszerezniük a vízumot vagy a tartózkodási engedélyt.

Az idegenrendészeti törvény 37. §-a alapján családtagnak minősül a finnországi lakóhellyel rendelkező házastárs, valamint a 18. életévét be nem töltött (nem házas) gyermek, aki finnországi lakóhellyel rendelkezik és szülői felügyeleti jog alatt áll. Ha a finnországi lakóhellyel rendelkező személy kiskorú, az ő gyámja is családtagnak minősül. Családtagnak minősül az azonos nemű, bejegyzett élettárs is. Közös háztartásban élő, nem házas felek, azok nemétől függetlenül a házasokhoz hasonlóan minősülnek. Ebben az esetben a két év együttélés a követelmény. Ettől el lehet tekinteni, ha a felek a gyermek felett közös felügyeleti joggal rendelkeznek, vagy más nyomós érdek indokolja.

Az 50. § alapján a finn állampolgárok Finnországban élő családtagjai és nem házas, kiskorú gyermekei huzamos tartózkodási engedélyre jogosultak a kérelmezett családi kapcsolat alapján Finnországban és külföldön. Az ezen szakaszban említett tartózkodási engedély kiadásának az egészségbiztosítás megléte nem feltétele.

Az 50/A. § alapján az EGT állampolgárok családtagjai azok, akik Finnországban élnek és regisztrálták tartózkodásukat, vagy a családtagok kiskorú gyermeke, akiknek tartózkodását nem regisztrálták, valamint akinek 10. szakasz alapján került kiállításra a tartózkodási engedélye a családi kapcsolatra tekintettel. A tartózkodási engedély kiadására kérelem alapján, Finnországban vagy külföldön kerülhet sor. Ezen szakasz alapján a

skandináv állampolgár kiskorú gyermek esetén nem szükséges az egészségbiztosítás meglétének igazolása.

Az érdekházasság felfedésére főszabályként minden, családjogi alapon tartózkodási engedélyt kérelmezőt a rendőrségen meghallgatnak. Rákérdeznek az általa adott családjogi információkra, mint például az okiratokra, valamint a közös háztartásban való együttélésre.

Büntetőjogi szankciót nem alkalmaznak az érdekházasság elkövetőire nézve. Az idegenrendészeti törvény 36. §-a szerint a tartózkodási engedély megtagadható, ha alapos gyanú merül fel arra vonatkozóan, hogy a külföldi a belépésre vagy az országban való tartózkodásra vonatkozó rendelkezések kijátszására törekszik. A családegyesítési célú tartózkodási engedély megtagadható, ha alapos gyanú merül fel arra vonatkozóan, hogy a tartózkodási szabályok megkerülése érdekében személyazonosságára vagy a családi kapcsolatra vonatkozóan hamis adatokat közölt a házasulandó külföldi. Az idegenrendészeti törvény nem tartalmaz büntetőjogi rendelkezéseket az érdekházasság vonatkozásában, de a határozott idejű és az állandó tartózkodási engedély vagy huzamos EK tartózkodási engedély érvényteleníthető az idegenrendészeti törvény 58. §-a alapján, ha a külföldi személyazonossága vagy a döntés alapjául szolgáló jelentős tény vonatkozásában a kérelem benyújtásakor szándékosan hamis adatot közöl vagy valamely tény megismerését akadályozza.

Finnországban nincs arra vonatkozóan rendelkezés, hogy ha bizonyosságot nyer az érdekházasság ténye, akkor biztosítva van-e a házasság érvénytelenítése. Azonban az érvénytelenség megállapításának van helye, ha a házasságkötés feltételei nem teljesültek, mert például valamelyik fél már házas, vagy mondjuk az anyakönyvvezető nem legitim módon járt el az eljárás során.

4.2 Egyesült Királyság

Az a harmadik országbeli állampolgár, aki letelepedett, vagy brit állampolgár házastársa – férje, felesége vagy élettársa – a beutazáshoz ideiglenes vízumot kérelmezhet. A sikeres kérelmező egy 27 hónapra – amennyiben már az ország területén tartózkodik, két évre szóló – engedélyt kap. Az engedély lejártát megelőzően letelepedési engedélyt kérelmezhet. Az európai jog alapján az EGT-állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező házastársát a Szerződésben biztosított jogok illetik meg (például munkavállalás, tanulás, önálló vállalkozás), mely jogai az EGT-állampolgárral

fennálló kapcsolatán alapulnak. Ha megfelelően betartja az EGT-s szabályokat, joga van az Egyesült Királyságban élni és dolgozni.

A tartózkodási feltételei ellenőrzésre kerülnek. A harmadik országbeli házastárs elveszítheti tartózkodási jogát, ha bizonyítottá válik az érdekházasság ténye. Ugyanígy elveszítheti tartózkodási jogát közrend (közbiztonság), közegészségügyi okokból is.

Azokban az esetekben, amikor a brit határőrség úgy véli, hogy látszatházasságról van szó, és a felek nem vagy sohasem éltek együtt, a házasság valódiságát a felek meghallgatása révén, vagy a felek által megjelölt lakóhelyen egy előzetes bejelentés nélkül tartott helyszíni ellenőrzés keretében vizsgálja.

Ha bizonyítást nyer, hogy a kérelmező érdekházasságot kötött, kérelmét elutasítják, őt pedig kiutasítják. Ha az érdekházasságra vonatkozó információk a tartózkodási kártya kiállítását követően kerülnek napvilágra, az engedély visszavonható és a kiutasítás foganatosítható.

Büntetőjogi szankció tekintetében az 1971. évi Bevándorlási Törvény 24/A. szakasza vonatkozik azon személyre, aki nem brit állampolgár, és aki – többek között csalás révén – megszerzi, vagy meg kívánja szerezni a beutazáshoz vagy tartózkodáshoz való jogot, vagy biztosítja a végrehajtási intézkedések visszavonását vagy elhalasztását, ekerülését. Ha a bűncselekmény megállapításra kerül, a Magistrate's Court 6 hónap, míg a Crown Court 2 év szabadságvesztést szabhat ki.

4.3 Németország

Az a harmadik országbeli állampolgár, aki uniós állampolgárral köt házasságot, német szövetségi területen 3 hónapon túl tartózkodhat, ha az uniós polgár is gyakorolja a szabad mozgáshoz való jogát. Amennyiben állampolgársága szerint vízumkötelezett, azt be kell szereznie a belépéshez. Ugyanez vonatkozik más EGT-államok családtagjaira is.

A házasság törvényességének követelménye mellett mindkét félnek késznek kell lenni a jogszerű házassági együttélésre, amely nem tartozik az érdekházasság érdekkörébe. Ha a kérdéses esetben érdekházasság gyanúja áll fenn, az illetékes idegenrendészeti hatóság vizsgálatot folytat az állítólagos együttélés körülményeire vonatkozóan és meghallgatja a feleket (bár ezek a kérdések nem terjedhetnek ki privát részletekre). Ebben az esetben lakhatás, az együttélés gazdasági-pénzügyi kérdéseit és a házimunkák megosztásának kérdését kell figyelembe venni. Például elképzelhető egy olyan szimultán meghallgatás, hogy a Németországban élő felet, valamint a csatlakozni kívánó házastársat hallgatják meg

arról, hogyan találkoztak, a közös életükről, házasságkötésükről, a másik fél jelleméről és családi körülményeiről, majd a kapott információkat összevetik.

Németországban, ha kiderül, hogy a tartózkodás érdekházasságon alapul, azaz valótlan állításokon, a németországi tartózkodásról szóló törvény 95. § (2) bekezdés 2. cikk alapján akár 3 évig terjedő szabadságvesztéssel, vagy pénzbírsággal is büntetendő az elkövető.

A házasság érvénytelenítése a német polgári törvénykönyv 1314. § (2) bekezdés 5. pontja értelmében, ha mindkét házastárs egyetértett abban, hogy nem kívánnak együtt élni, a házasságot akkor érvényteleníteni lehet. Erre akkor is lehetőség van, ha az egyik félről megállapítást nyer, hogy csalárd megtévesztés vagy fenyegetés révén kötött házasságot. (BGB 1314. § (2) bekezdés 3. és 4. pont)

4.4 Svédország

Azon harmadik országbeli állampolgárnak, aki Svédországban EGT-állampolgárral kíván házasságot kötni, nem szükséges, hogy Svédországban tartózkodjon. Svédország megköveteli a hitelesített születési anyakönyvi kivonatokat, útlevelek beszerzését, valamint annak bizonyítását, hogy a felek mindketten egyedülállóak. Minden nem Svédországban tartózkodó vagy nem svéd állampolgárnak, aki az országban kíván házasságot kötni, be kell mutatnia a hazájában kiállított családi állapotát igazoló okiratot. Beszerezhető az adott ország vagy állam házasságkötési szabályainak másolata is. Az okiratoknak bélyegzővel, keltezéssel, aláírással ellátottnak, valamint az erre felhatalmazott által hitelesítettnek kell lenniük. A svéd adóhatóság kérheti az okiratok fordítását is.

Ha az érdekházasság gyanúja merül fel, a svéd Migrációs Hivatal, illetve a svéd adóhatóság vizsgálatot kezd az ügyben, általában a felek meghallgatásával. Ha az érdekházasság megállapításra kerül, az jogszerzésre nem alkalmas, és a harmadik országbeli állampolgárnak nem biztosított a tartózkodási engedély vagy tartózkodási kártya.

Svédország nem alkalmaz büntetőjogi szankciót a családegyesítés jogával visszaélőkkel szemben. Ráadásul lehetőséget sem biztosít az érdekházasság, vagy egyéb házasság esetén az érvénytelenség megállapítására. Csakis a felek halálával, vagy válással szűnhet meg a házastársi kapcsolat. A válás gyorsított eljárásban lehetséges kényszerházasság, érdekházasság esetén, valamint a felek egyikének korábbi házassági esetén például.

4.5 Lettország

A harmadik országbeli állampolgár lett állampolgárral való házassága érvényes tartózkodási engedély kérelmezésére jogosít Lettországban, ezzel lehetővé válik, hogy családegyesítés, vagy munkavállalási célú tartózkodási engedélyt kérelmezzon, egyben munkavállalási joga is lesz.

A harmadik országbeli állampolgár a szükséges dokumentumok első alkalommal való benyújtása után ideiglenes tartózkodási engedélyt kap egy évre, második alkalommal 4 évre, harmadik alkalommal pedig huzamos tartózkodási engedélyt, amennyiben a Bevándorlási Törvényben előírt feltételeket (nyelvi készségek és jogszerű tartózkodás) teljesíti.

Annak ellenére, hogy sok lett állampolgár érintett az érdekházasságok esetében, az érdekházasság elleni küzdelem az egyik legfontosabb probléma, mellyel a rendőrség, a nem kormányzati szervek és a külügyminisztérium együttesen foglalkozik. Mostanáig Lettország Ciprussal hozott létre egy együttműködési megállapodást az érdekházasságok leküzdésére.

Jelenleg a lett jogszabályok nem tartalmazznak szankciókat azon személyekkel szemben, akik visszaélnek a családegyesítés jogával, azonban most készül a büntetőtörvénykönyv módosítása. Ezen módosítások már tartalmazznak szankciókat azon személyekkel vagy csoportokkal szemben, akik érdekházasságot szerveznek külföldieknek haszonszerzési céllal, mégpedig abból a célból, hogy tartózkodási engedélyt szerezzenek egy EU tagállamban, EGT-államban, vagy Svájc Államszövetség területén.

Ha megállapítást nyer az érdekházasság ténye, Lettország polgári joga biztosítja a házasság érvénytelenségének megállapítását fiktív házasság esetén.²⁴ A házasság érvénytelenítése iránti keresetet valamely érdekelt fél vagy az ügyész terjesztheti elő. A kereset benyújtása nincs határidőhöz kötve és a házasság visszamenőlegesen válik érvénytelenné.²⁵

²⁴ Olyan házasság, amely fiktívvé vált, vagyis a feleket nem a családalapítás szándéka vezette.

²⁵ Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda, Illegális Migráció Elleni Osztály Irattár

5. Az érdekházasság új Büntető Törvénykönyvbeli meghatározása, indokolása, valamint a tényállás értelmezése és jövőbeni hatása

A Parlament 2012. június 25-én fogadta el az új Büntető Törvénykönyvről szóló törvényjavaslatot, melynek 355. §-a új tényállást vezet be a joganyag XXXIV. fejezetében. A 2012. évi C. törvényben a közigazgatás rendje elleni bűncselekmények között található az érdekházasságokról szóló rendelkezés „Családi kapcsolatok létesítésével visszaélés” címmel. A 2013. július 1. napjával hatályosult tényállás pontos szövege a következő:

„Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki anyagi haszonszerzés céljából, kizárólag tartózkodási jogosultságot igazoló okmány kiadása érdekében létesít családi kapcsolatot, vagy az apaságot megállapító teljes hatályú elismerő nyilatkozathoz hozzájárul, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés büntetéssel büntetendő.”

A Btk. indoklása alapján teszem az elkövetkezendő megállapításokat. Az utóbbi időben többször felmerült az a probléma, hogy magyar állampolgár harmadik országbeli személlyel kötött házasságot kizárólag a magyarországi tartózkodási jog megszerzése érdekében és ezzel próbálták legalizálni tartózkodásukat az EU területén. Az illegális migráció és az ilyen visszaélésekkel szembeni eredményes fellépés érdekében került az egyeztetések után a törvénybe a családi kapcsolatok létesítésével történő visszaélés tényállás.

A korábbiakban a büntetőjogi szankcionálhatóság hiánya azt eredményezte, hogy nem volt hatékony visszatartó erő, mely a magyar állampolgárt vagy a harmadik országbelit elrettentette attól, hogy érdekházasságot létesítsen.

A miniszteri indokolás szerint a tényállás hátterében az állt, hogy: „az utóbbi időben jelentős számú alkalommal merült fel, hogy a magyar állampolgár harmadik országbeli személlyel történő házasságkötésére, illetve ilyen személyek között a családi kapcsolat létesítésére kizárólag a Magyarországon tartózkodás joga és az ehhez kapcsolódó egyéb jogosultságok megszerzése érdekében került sor. A házasságkötéssel szerzett státusszal a külföldiek legalizálni próbálják tartózkodásukat az EU területén, a megszerzett jogosultsággal szabadabban utazhatnak az EU más tagállamaiba, amely fokozott biztonsági kockázatot jelenthet.”

A következőkben a tényállást elemezném néhány mondatban, viszont csak a családi kapcsolatok létesítésével visszaélés vétsége kifejtésére szorítkoznék, mivel az apaságot megállapító teljes hatályú elismerő nyilatkozat tényállás elemzése túllépné témám kereteit. A cselekmény jogi tárgya az EU területén való tartózkodás rendje, az illegális migráció elleni fellépés. A bűncselekmény önálló tettese csak 18. életévét betöltött személy lehet, ugyanis az indokolás szerint ahhoz, hogy valaki 18. életévének betöltése előtt házasságot kössön, a gyámhatóság beleegyezése szükséges, akiktől viszont elvárható, hogy ilyen helyzetben körültekintően járjanak el, és ha ezzel kapcsolatosan gyanúra okot adó körülményt észlelnek, ne engedélyezzék azt. Az elkövetési magatartás a családi kapcsolat létesítése, amely szándékos bűncselekmény, tényállása két célzatot is tartalmaz. Ugyanis a tettes csak akkor büntetendő, ha a cselekményt vagyoni haszonszerzés végett valósítja meg, és az elkövetési magatartások tanúsítása kizárólag tartási jogosultságot igazoló okmány kiadása érdekében történik. Ilyen engedélyt az a harmadik országbeli kaphat, aki bevándorlási, tartózkodási, letelepedési, ideiglenes letelepedési, vagy nemzetközi letelepedési, valamint EK letelepedési engedéllyel rendelkezik. Továbbá aki külön törvény szerinti tartózkodási kártyával, vagy állandó tartózkodási kártyával rendelkező személy családtagja. A cselekmény bűnsegédje, aki a családi kapcsolat létesítéséhez szervező, illetve egyéb segítői magatartást tanúsít. Ehhez a magatartáshoz kapcsolódik a szervezett bűnözés jelensége is. A tényállás szubszidiárius jellegű, tehát akkor állapítható meg, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg.²⁶

Remélhetőleg ettől az új jogi szabályozástól az érdekházasságok számának csökkenése várható majd mind jogalkotói, mind jogalkalmazói szempontból. Valószínűleg akkor lesz érzékelhető ennek visszatartó ereje, ha már több ilyen ügyben indul eljárás a személyekkel szemben. Azonban véleményem szerint a tényállás hiányosságaként értékelhető, hogy csupán vétségként rendeli büntetni a cselekményt, ezzel kizárva az operatív nyomozás lefolytatásának lehetőségét. Hiszen azt csak ötévi vagy annál súlyosabban büntetendő bűncselekmények esetén lehet alkalmazni, míg a családi kapcsolatok létesítésével visszaélés tényállása maximum 2 évi szabadságvesztéssel büntetendő. Így pedig igen nagy nehézséget okoz a hatóságok számára bizonyítani a csupán érdekből kötött házasságok meglétét. Ráadásul a cselekmény csak abban az esetben büntetendő, ha a tettes azt vagyoni haszonszerzés végett követi el. Ez szintén komoly problémát jelent a bizonyítás számára,

²⁶ Dr. Szűcs András és mások: *Új Btk. kommentár*. 6. kötet, p. 174-176., Nemzeti Közszerzői és Tankönyv Kiadó Zrt. Budapest, 2013.

mivel többnyire készpénzben történnek a kifizetések, tehát így a pénzmozgásokat elég nehéz nyomon követni.

Ahogy azt már korábban is említettem, gyakran kapcsolódik ezekhez a bűncselekményekhez bűnsegédi magatartás. A legtöbb esetben szervezeten történik a cselekmény előkészítése és végrehajtása is, mint például a külföldieknek szállás és rejtékhely biztosítása. Sok esetben a szervezők (tanúk, tolmácsok) az egyes házasságkötések során azonosak, tehát ők is részt vesznek az illegális cselekmény szervezésében. A szervezett bűnözés szerepének felderítése azonban szintén nehézségekbe ütközik, mivel ahogy fentebb már említettem, a jogalkotó csupán vétségként rendeli büntetni a cselekményt, így a hatóságoknak nincs rá nyomozati jogköre. A bűncselekmény tettese pedig az a személy, aki a családi állást létesíti, a szervezőket nem bünteti az új tényállás, csak bűnsegédként, tehát nincs is igazi visszatartó ereje a szankciónak.

A hatóságok közötti együttműködés kialakítása szintén nagyon hangsúlyos pontja mind a felderítésnek és a nyomozásnak, mind pedig a későbbi bizonyításnak. Bár *az illegális migráció és az ahhoz kapcsolódó más jogellenes cselekmények elleni hatósági fellépés hatékonyságának növeléséről, illetve összehangolásáról* szóló 8/2010. (II. 19.) IRM-SZMM-PM-KHEM együttes utasítás a hatóságok közötti együttműködésről határoz az illegális migráció tekintetében, mégis kissé kiforratlannak tekinthető ez a szabályozás. Ez még a törvényhozás megoldásra váró feladatai körébe tartozik, s az is, hogy a hatósági fellépés jogi kereteit meghatározza.

6. Az érdekházasságok Magyarország vonatkozásában

Az EU-hoz történő 2004. május 1-jei csatlakozásunk óta eltelt évek alatt a hazánkat érintő illegális migráció folyamatosan nő, és ezt a helyzetet csak tovább fokozta a 2007-ben történő schengeni csatlakozásunk, amióta hazánk keleti határa a schengeni térség keleti határvonalán fekszik, mint választóvonal a szabad mozgás és tartózkodás térsége, valamint a harmadik országok között. Körülbelül 2005 óta pedig igencsak elszaporodott a hazánkat érintő érdekházasságok jelensége, ekkor jutottak ez első ilyen esetek a hatóságok tudomására. 2006 óta folyamatosan jönnek bejelentések az EU-ból, miszerint a nyugat-európai tagállamokban egyre nagyobb problémát okoz a jelenség. A Bevándorlási- és Állampolgársági Hivatal (továbbiakban: BÁH) is jelezte a magyar hatóságok felé, hogy egyre több probléma merül fel a Magyarországon házasságot kötött külföldiekkel a letelepedési kérelmeik ügyintézésével kapcsolatban.

A magyar állampolgárokkal házasodni szándékozók illetve házasságot kötött külföldiek, amennyiben Magyarországon kötik meg a házasságot, akkor általában magyarországi tartózkodásra jogosító okmányokkal nem rendelkeznek, tehát jogellenesen érkeznek és tartózkodnak az ország területén. A jogszerű magyarországi tartózkodás vizsgálata az átadásra került okmányok alapján az anyakönyvezetőnek nem feladata. Ugyanis a Kormányhivatalnál, a házasságkötéshez csupán a következő iratokra van szüksége; az útlevelére, az adott állam illetve konzulátusa, vagy nagykövetsége által kiállított tanúsítványra - személyes adatok, lakcím, igazolás arról, hogy saját országában nem házas és nincs egyéb akadálya a házasságnak - hiteles fordításban, a születési anyakönyvi kivonatára (ennél szükség van diplomáciai felülhitelesítésre, kivéve, ha egyezmény van arról, hogy ez nem kell). Mivel az anyakönyvezető nem tudja megállapítani az átadott okmányok eredetiségét, ezért érdemes lenne a jogszabályban azt is rögzíteni, hogy a BÁH vagy a Rendőrség ellenőrizhesse azokat.

Két időszakot különböztethetünk meg az elkövetési módszerek tekintetében. Az első időszakra az volt jellemző, hogy a külföldi állampolgár (főként egyiptomi és nigériai) valamely illegális határátlépési módszerrel átjutott a zöldhatáron, majd úgy próbált meg az ország területén házasságot kötni a magyar féllel. Ez a legtöbb esetben úgy zajlott, hogy Franciaországból kiindulva, busszal érkeztek a külföldiek, mivel repülőút esetén nagyobb a lehetősége az ellenőrzésnek. A rendelkezésre álló információkból kiderült, hogy a

jogellenes beutazás így nem Magyarország schengeni külső határszakaszán történt, hanem megfelelő okmányok hiányában a tiltott határátlépést belső határon követték el. Ez úgy lehetséges, hogy a Tunéziából Franciaországba utazó külföldiek ott megkapták érvényes vízumukat az ország területén történő jogszerű tartózkodás érdekében, viszont ahogy onnan busszal kiutaztak más schengeni ország területére, vízumuk már érvénytelenné vált, tehát utazásuk illegálisan zajlott. De bíztak abban, hogy a buszon nem történik majd ellenőrzés, s így gond nélkül érkezhettek meg más tagállam területére.²⁷

Viszont 2013 nyarától változás következett be, ettől fogva új módszerként jelent meg, hogy míg eddig a külföldiek Magyarország területére történő illegális bejutásuk után próbálták meg hazánkban házasságot kötni, most már magyar hölgyek csoportjait szállítják külföldre (főként Szerbiába) szerb állampolgárokkal történő házasságkötés céljából. Erre példa, mikor magyar településekről (például Tompa, Kisszállás, Kiskunhalas) szállítják őket csoportjával. Egyes források szerint uzsorások, és prostituáltakat „futtatók” szervezik meg a kiutazást, és a házasságkötést is az ügyfelek között. Már a médiában is elterjedt a híre ezeknek az érdekházasságoknak, a Halasi Tükör című közéleti hetilap²⁸ is foglalkozik vele. Arról írnak, hogy közel száz kiskunhalasi roma nemzetiségű nő kötött érdekházasságot Szerbiában szerb, török és más harmadik országbeli állampolgárokkal az elmúlt évben. És hogy ezért körülbelül 150 ezer forintnak megfelelő eurót kaptak, míg a közvetítők ennek majdnem a húszszorosát, tehát közel 3 millió forintot. Ezután nem Magyarország területén telepszik le az „ifjú pár”, hanem Németországban létesít a magyar fél állandó lakcímet, ezzel megszerezve a szabad mozgás és tartózkodás jogát házastársa számára. Így tehát nincs Magyarországon megvalósuló bűncselekmény, elkerülendő a későbbi szankcionálást.

Problémát jelent még az is, hogy a hatóságoknak nehezen, ráadásul akkor is sok esetben csak későn jut tudomására a törvénytelen frigy létrejötte. Mert a harmadik országbeliek a házasságkötés után jelentkeznak a BÁH szerveinél különböző tartózkodási és letelepedési engedélyekért. A BÁH-nak ekkor van lehetősége az érdekházasság vizsgálatára. Elmondásuk szerint ennek vizsgálata és bizonyítása szinte lehetetlen, tehát a jelenlegi helyzetben ez az eszköz nem célravezető a jelenség megakadályozására. Ráadásul a valóban megtörtént cselekmények száma gyakorlatilag tízszerese azoknak, amelyek a hatóságok tudomására jutnak.

²⁷ A Bács-kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság Határrendészeti Szolgálat Elemző-Értékelő Alosztály rendőri jelentéseinek adatai alapján

²⁸ *Halasi tükrő* XXVII. évfolyam 34. szám, 5.o. (2013. augusztus 22.)

Gondot okoz, hogy hiába észlelik a megyei kormányhivatalok illetékes munkatársai is a szervezetszerúséget, és kezdődik meg a célirányos információgyűjtést, a kormányhivatalok nem rendelkeznek egységes nyilvántartással, amely alapján az elutasított kérelmeket más település illetve megye anyakönyvezetői látnák. És a felhasznált okmányok ismételt felhasználásának elkerülésére sem rendelkeznek olyan nyilvántartással, amelyből kiderülne, hogy a kérdéses iratot esetlegesen más anyakönyvezetőnél korábban felhasználták-e.

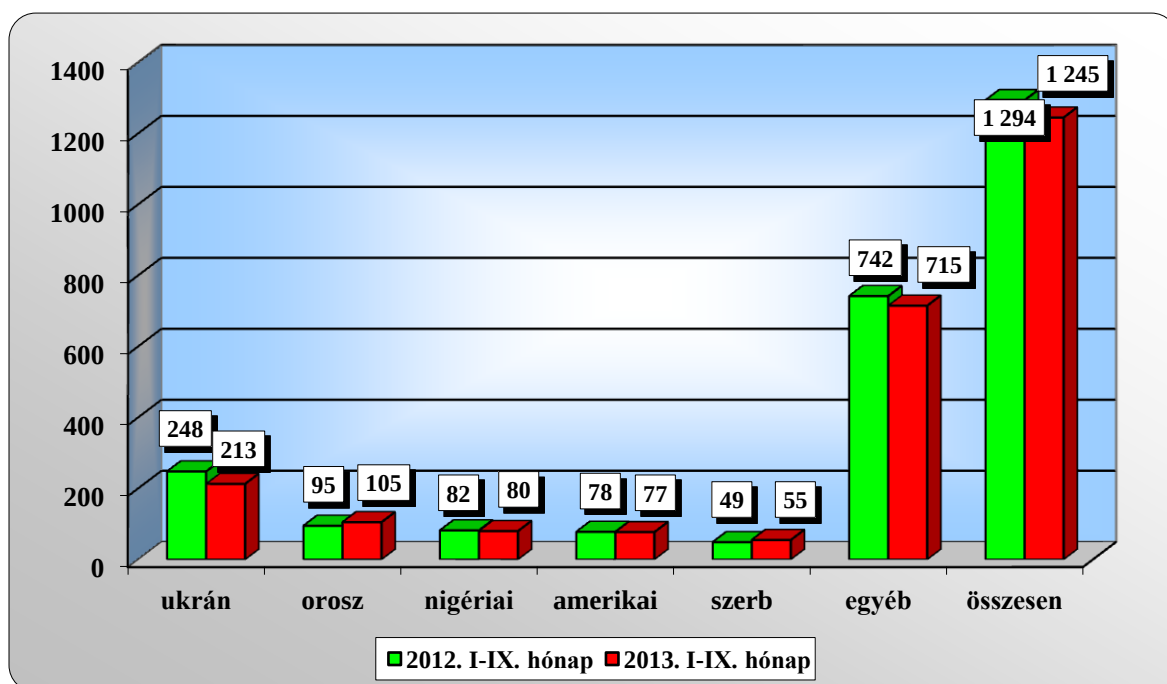
Ezen nehézségek kiküszöbölése érdekében 2011. december 5-én egyeztetést kezdeményeztek az érdekházasságok ügyében. Ezen részt vettek a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal Dél-alföldi Regionális Igazgatóságának (továbbiakban: BÁH DARI) igazgatója és munkatársai, az Alkotmányvédelmi Hivatal és a Nemzeti Nyomozóiroda képviselője, a Terrorelhárítási Központ V. Felderítő Főosztály vezetője és munkatársai, a Szegedi Határrendészeti Kirendeltség vezetője, a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság Határrendészeti Szolgálatának vezetője és az Elemző-Értékelő csoport 2 tagja. Közös álláspontot alakítottak arról, hogy a hazánkban jogellenesen tartózkodó külföldiek házasságkötését meg kell akadályozni. Ehhez szükség van az anyakönyv-vezetők illetve a kormányhivatal segítségére a házasságkötések illetve az azt megelőző adategyeztetések időpontjának ismertetésével. A pontos időpontok és helyszínek ismeretében a külföldiek általános idegenrendészeti ellenőrzés keretében előállíthatóak, illetve idegenrendészeti eljárás kezdeményezhető velük szemben.

Mint azt fentebb már említettem, a hatóságok sok esetben csak az esetek töredékéről szereznek tudomást. A tudomásszerzés módjai lehetnek, amikor maga az érdekházasságot kötött fél tesz bejelentést a hatóságoknál. Ennek oka az lehet, hogy átvették őt, és a megígért összeget nem, vagy nem teljes mértékben fizették ki a számára. Ilyenkor becsapva érzi magát, és ő maga meséli el részletesen a történeteket. A másik módja annak, hogy az eljáró szervek tudomására jusson a dolog, mikor külföldi társszervek keresik meg a magyar hatóságokat azzal, hogy nagyon sok olyan eset fordul elő, amikor magyar állampolgár külföldi nagykövetség területén köt házasságot harmadik országgal. Ilyen esetre példa, mikor a holland hatóságok jelezték a magyar hatóságok irányába, hogy egyre több esetben kötnek magyar hölgyek egyiptomi állampolgárokkal házasságot a hollandiai egyiptomi nagykövetségen. A harmadik útja annak, hogy a magyar szervek tudomására jusson az érdekházasság ténye, az mikor a BÁH tesz bejelentést, vagy valamely harmadik országbeli nagykövetségüknek, konzulátusuknak tűnik fel az ott kötött érdekházasságok gyakorisága. Ilyenkor az ő jelzésük alapján indulhat meg egyes ügyekben a nyomozás.

6.1 A BÁH statisztikái a 2012-2013-as évből

Néhány diagram bemutatásával szeretném felvázolni a magyarországi helyzetet a BÁH 2012. I-IX. havi - 2013. I-IX. havi statisztikáit alapul véve²⁹. A harmadik országbeli állampolgárok részére kiadott tartózkodási kártyák, ezen belül is a családegyesítési célból kiadott tartózkodási kártyák száma a magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja részére a 2012-es 1294 főről a 2013-as évre 1245 főre csökkent. Mint a diagramon látható, ukrán és szerb állampolgárságú személyek, tehát szomszédos országok állampolgárai mellett nagy számban adtak ki nigériai állampolgárok részére is tartózkodási kártyát. Ez is utal a nagyszámú harmadik országbeli állampolgárra, akik családi kapcsolat létesítésével kívánják megszerezni a szabad mozgás és tartózkodás jogát.

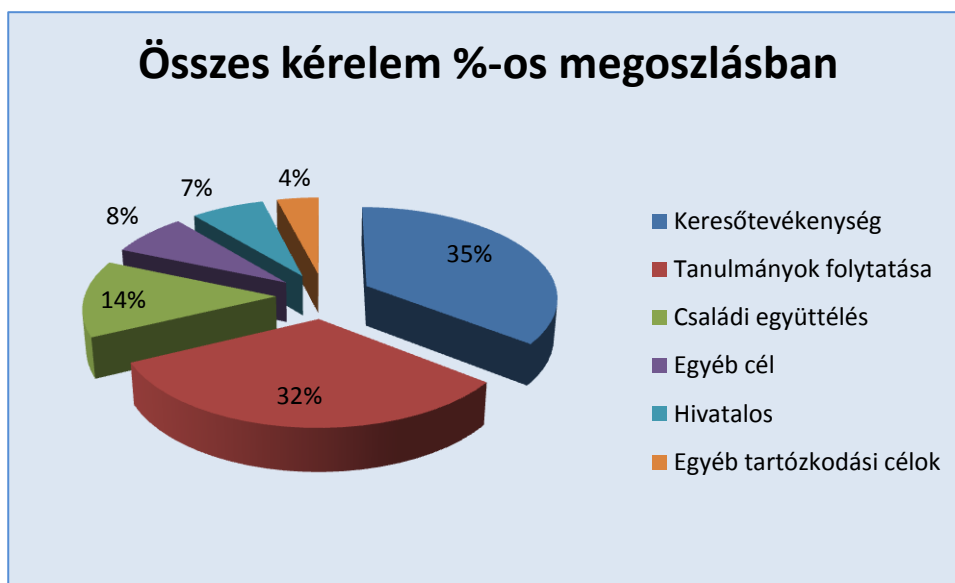
Tartózkodási kártyát kérelmezők magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja számára 2012-2013.

²⁹ Kiadványfüzet 2012-2013. A BÁH statisztika kiadványfüzete (január-szeptember) Forrás: <http://www.bmbah.hu/statisztikak.php>

A következő ábra a tartózkodási jogosultságot kérelmezők főbb tartózkodási célok szerinti megoszlását hivatott szemléltetni. A családi együttélés az előkelő harmadik helyen szerepel, pontosan 14%-át alkotja a legnépszerűbb tartózkodási céloknak.

A 2007. évi II. törvény (továbbiakban: Harmtv.) alapján tartózkodási jogosultságot kérelmezők számának alakulása főbb tartózkodási célok szerint 2013.

6.2 Az érdekházasság közbiztonsági relációi, a bűncselekmények típusai

Az ügyekben felmerülő büntetőjogi kategóriák az embercsempészség és a jogellenes tartózkodás, melyeknek elősegítése szervezetszerűen zajlik. Valós veszélyt jelenthet a terrorista-gyanús személyek ilyen formában történő letelepedése, illetve az érdekházasságok ugrásszerű elterjedése, hiszen rendkívül vonzó lehetősége ez a legalizált letelepedésnek. A klasszikus embercsempész hálózatok csupán az uniós területre való bejutást ígérik, ahol a lebukás csak idő kérdése, ezekben az esetekben azonban a törvényes letelepedés is garantált. Már megjelentek az erre szakosodott hálózatok, és sajnos várható ezek elterjedése, valamint bővülése is.

A harmadik országbeli állampolgároknak gyakran tisztázatlan a személyazonossága, mivel hamis úti okmányokkal történik a határátlépésük. Ilyen esetben közokirat hamisítás bűncselekményét valósítják meg. Előfordulhat, hogy ezek az állampolgárok korábban már

több bűncselekményt is megvalósítottak, viszont azáltal, hogy valódi személyazonosságuk rejtve marad, azt is titok övezi, hogy milyen előélettel rendelkeznek. Veszélyt jelenthet tehát az ilyen személyek bejutása a szabad mozgás és tartózkodás térségébe.

Magyar viszonylatban, ha azt a kérdést vizsgáljuk, miszerint a házasság az Alaptörvény szerint a férfi és nő önkéntes elhatározásán alapuló életközösség, nem is kétséges, hogy az érdekházasság létesítésekor közbiztonsági érdeksérelem, valamint az állampolgárok jogainak sérelme is megvalósul.³⁰ Viszont ha abból a megközelítésből vizsgáljuk a jelenséget, hogy Magyarország a bevándorlás szempontjából tranzit országnak számít, akkor hazánkban gyakorlatilag nem valósul meg közbiztonságra veszélyes cselekmény. Hiszen valószínű, hogy a célországokban, tehát inkább nyugat-európai államokban várható az ily módon bejutott harmadik országbeliek letelepedése.

Az érdekházasságok létrejöttét, mint azt korábban már említettem, szinte minden esetben szervezők segítik. Gyakran előfordul, hogy jogi képviselők, különböző ügyvédi irodák is segítséget nyújtanak abban, hogy a külföldiek minél könnyebben kijátszhassák a hatóságok ellenőrzéseit. Hiszen a BÁH által alkalmazott párhuzamos meghallgatásokon ezek a jogi képviselők is részt vehetnek, ezáltal megismerhetik a Hivatal által feltett kérdéseket, ezzel segítve a házasulandó feleket azok minél hihetőbb, és összeütközéseket elkerülő megválaszolásában.

6.3 Magyarországi esettanulmányok az utóbbi két év távlatából

A következő esetek, melyeket bemutatok, Bács-Kiskun valamint Csongrád megyében jutottak a hatóságok tudomására. Azért választottam ennek a térségnek a bemutatását, mert jellemzően a Dél-Alföldön történnek az érdekházasságok, főként a közeli szerb határviszonylat révén. 2011 tavaszán kezdődtek meg a szervezkedések, és az első eseteket 2011 őszén észlelték. A leendő feleségeket interneten, és különböző szórakozóhelyeken keresték fel a szervezők nem kevés pénzt ígérve nekik, ha belemennek a névházasságokba. A hatóságok többnyire úgy próbálják meg „tetten érni” a házasulandó harmadik országbeli elkövetőket, hogy segítségükre az Anyakönyvi Hivatal valamilyen okra történő hivatkozással – hiánypótlás a házasságkötéshez szükséges okmányokkal kapcsolatban, adategyeztetésre történő behívás – behívatja a feleket, és ekkor nyílik lehetősége a rendőri

³⁰ Bojcssev Gabriella: *Az érdekházasság közbiztonsági relációi*. Az érdekházasság mint közbiztonsági érdeksérelem a magyar jogban. 345.o.

szervnek az ellenőrzésükre. Ilyenkor okmányaikkal kapcsolatban megállapítható, hogy nem rendelkeznek tartózkodást igazoló okirattal vagy éppen valamilyen hamis okmánnyal rendelkeznek. Ilyen és ehhez hasonló eseteket fogok bemutatni a következőkben.

Abonyban történt, hogy G. M. E. A. garbiai származású férfi és menyasszonya Sz. N. bajai lakos 2012. január 18-án adategyeztetés céljából be lettek hívva a bajai anyakönyvvezetőhöz. 11 órára meg is érkeztek, de velük tartott még E. Gy. is. Az adategyeztetés során nyilvánvalóvá vált, hogy a külföldi férfi nem rendelkezik tartózkodását igazoló okmányokkal, ezért a rendőrök előállították a BÁH Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatóság Idegenrendészeti Hatósági Osztályára. Ügyében kiutasító határozatot hoztak. A menyasszonya közben elmondta, hogy vőlegénye valóban érdekházasság szándékával érkezett Franciaországból, a szervezők pedig E. Gy. és férje voltak, akikkel viszont nézeteltérések adódtak és megromlott viszonyuk. Továbbá azt is elmondta, hogy ők valóban egymásba szerettek és Egyiptomban kívánnak házasságot kötni.

A következő eset Nagykőrösön történt. S. W. E. E. és Gy. Zs. bajai hölgy jelentette be házasságkötési szándékát. Az anyakönyvi hivatal ezúttal is megpróbálta adategyeztetésre „invitálni” a házasulandó feleket, azonban a hölgy azzal a magyarázattal utasította vissza a behívást, hogy vőlegénye csak az esküvő napján érkezik meg Franciaországból. Miután az engedélyt megadták a ceremónia lefolytatásához, Gy. Zs. azonnal felmentést kért a 30 napos várakozási idő alól. Ez újabb lehetőséget teremtett a hatóságok számára, hogy a kérelem együttes aláírására behívja a feleket, melyre szóban ígéretet is adtak. Viszont a behívás napján, mikor a Készenléti Rendőrség (továbbiakban: KR) már ott várta őket a Hivatalnál, csak a nő jelent meg, mégpedig arra hivatkozva, hogy a külföldi vőlegénye a „mostoha” időjárási viszonyok miatt nem tudott megjelenni.

A harmadik eset, melyet bemutatok Cegléden történt 2012 februárjában. A nagykőrösi esethez hasonlóan R. E. E. egyiptomi állampolgár nem volt hajlandó előbb megjelenni az anyakönyvvezetőnél, csak a szertartáson. Az előbbi esethez hasonlóan a KR közreműködésével már ott várták a házasulandókat a terem bejáratánál. Kiderült, hogy a fentebb vázolt ügyek között összefüggés van, ugyanis a párt elkísérte a korábban már említett E. Gy., ráadásul még a nagykőrösi és abonyi esetekből megismert két menyasszony is! Az egyikük még a tanú szerepét is vállalta, ráadásul a vendégek összetétele szintén ugyanaz volt, mint az előző két esetben. Viszont mivel R. E. E. útlevele üresnek bizonyult, a hatóság tagjainak így lehetősége nyílt előállítani a külföldit a BÁH ügyeletére, ahol kiutasító határozatot hoztak ellene.

Végül az utolsó ilyen eset, melyről beszámolok, Baján jutott a hatóságok tudomására. Az egyiptomi állampolgárságú szervező, akinek felesége magyar állampolgárságú, és aki Párizsban élt, szervezte be az építőiparban legálisan és illegálisan is tevékenykedő szintén egyiptomi származású munkavállalóit. Magyarország területén több pihentető helyet is fenntartottak a 4-5 fős csoportokban szállított házassulni kívánó egyiptomiaknak. Egyes források szerint körülbelül 7000-10000 eurót fizettek ezek a személyek, amely már magában foglalta a részükre szóló tartózkodási kártyát is. Azt is eltervezték, hogy az esküvő után még két hónapot kell hazánk területén eltölteniük a várható ellenőrzések miatt, ugyanis ennyi ideje van a hatóságoknak a házasság jogszerűségét vizsgálni.

Ilyen esetre az egyik példa, amikor M.R.A.M egyiptomi állampolgár még 2008 novemberében elhagyta otthonát, Egyiptomot, és Szudánon keresztül Törökországba utazott, majd onnan illegálisan eljutott egészen Olaszországig. Ebből is látható, hogy milyen hosszú utat képesek megtenni a harmadik országbeli állampolgárok a szabad mozgás és tartózkodás térségébe jutásuk érdekében.

Egy törökországi embercsempésznek 1200 USA dollárt helyezett letétbe, hogy az később utána küldje egyiptomi útlevelét. Gyakori, hogy ezek a személyek semmilyen azonosításukra alkalmas okiratot nem hordanak maguknál, ennek oka lehet például az is, hogy esetleges elfogásukkor ne lehessen őket azonosítani, és a hatóságok számára ilyenkor akár valótlan adatokat is közölhetnek állampolgárságukkal kapcsolatosan (szakmai gyakorlatom során magam is tapasztaltam ezt a jelenséget). Miután útlevelét kézhez kapta, Franciaországba utazott, ahol a már korábban is Franciaországban élő unokatestvérével vette fel a kapcsolatot, és a továbbiakban együtt dolgoztak ott szobafestőként.

Körülbelül kétévi ott tartózkodás után, 2011. július 28-án hagyta el az országot, legújabb úti céljának pedig Magyarországot tűzte ki. Állítólag azért akart hazánkba utazni, hogy magyar szerelmével (K. Sz.) találkozhasson, akit két évvel azelőtt ismert meg, és el is jegyezték egymást, majd interneten tartották a kapcsolatot. Franciaországból busszal érkezett Budapestre, ahol egy másik unokatestvére várta, akinek magyar felesége van, és Baján élnek együtt. Ezután Bajára ment rokonával, ahol az szállást bérelt neki és az anyagiakban is támogatta. Az egyiptomi származású férfi részére unokatestvére még devizaszámlát és lakossági folyószámlát is nyitott, míg annak magyar felesége (továbbiakban D. Z.) telefonos előfizetői szerződést kötött neki. Ebből is látszik, hogy a férfi hosszabb távra tervezte itt tartózkodását, ráadásul még számlákat és szerződést is sikerült kötni a számára. A hatósági eljárás során előkerült ráadásul egy olyan levél is, melyet D. Z.-nek címeztek, és melyben ez állt:

„Kedves Z., A városban az a hír járja, hogy a férjed embercsempészettel foglalkozik a bátyáddal együtt. Hozzák az embereket nem tudom hányat Szekszárdra is vittek valakit nőszülni decemberben. Azzal dicsekszik a férjed hogy ő is pénzzel nőszült meg. Föl fogják jelenteni a bátyáddal együtt. A férjed kocsmákban leszólít lányokat hogy akarnak e férjhez menni több milliót ígérnek nekik. Csak jóindulatból írok hogy ne használjon ki a férjed ne keverjen bele semmibe téged neked gyerekeid vannak.”

Ebből kitűnik, hogy már városi szinten is elterjedt a híre az embercsempészettnek, melyet az egyiptomi származású személy unokatestvére, és D. Z. bátyja folytattak. Ráadásul tevékenységüket kicsit sem leplezve különböző szórakozóhelyeken és kocsmákban szólítottak le lányokat, nem kevés pénzt ígérve, ha cserébe házasságot kötnek egy harmadik országból származó férfivel. Ráadásul a levél szerint nem csak az Alföldön, de már Szekszárd térségében is próbálkoztak az illegális tevékenységgel.

Az egyiptomi férfi kihallgatása során továbbra is kitartott eredeti kijelentése mellett, miszerint két éve ismerkedett meg a magyar menyasszonyával, és csakis szerelmi célból kívántak házasságot kötni, szó sincs arról, hogy pénzt fizetne ezért K. Sz.-nek. Viszont a hatóság által talált bizonylatok, és a lakossági folyószámláján történő gyakori pénzmozgások - ráadásul milliós összegben – nem erre utaltak. A másik érdekházasságot alátámasztó indok pedig az volt, hogy a hatóság általi kihallgatáson menyasszonya, vőlegényével ellentétben úgy nyilatkozott, hogy egy éve ismerkedtek meg interneten, és csak ott tartották a kapcsolatot. Abban viszont ő is egyetértett, hogy kapcsolatuk szoros érzelmeken alapul.

Az egyiptomi férfit előállították a BÁH Dél-Alföldi Regionális Igazgatóságán, őrizetbe vették majd kiutasításra került az ország területéről. Viszont az előállítása után rögtön másnap megjelent az őrzött szálláson³¹ menyasszonya, és egy ügyvéd, akik jelezték, hogy szeretnék megkötni a házasságot, annak időpontja ki lett tűzve 2012. február 2-ra és evégett rögtön engedték ki vőlegényét az őrzött szállásról. Márpedig ha a házasságot megkötik, a hatóságoknak el kell engedniük a férfit, mivel attól a pillanattól fogva, hogy feleségül veszi a magyar nőt, már őt is megilleti a szabad mozgás és tartózkodás joga. És ezután már csak a BÁH tudja vizsgálni a házasság érdekből kötöttség voltát, ami viszont sajnos a tapasztalatok alapján nem jár túl sok sikerrel.

³¹ A harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény értelmében őrzött szállás: a személyes szabadságában korlátozott külföldi elhelyezésére szolgáló, az idegenrendészeti eljárásban elrendelt őrizet céljaira sajátosan kialakított létesítmény.

Véleményem szerint az érdekházasság kötéseknek megakadályozására az lenne a megoldás, ha a jelenlegi jogszabályokat módosítanák úgy, hogy pontosan elő legyen írva, hogy külföldi személynek be kelljen nyújtania az útlevél vagy egyéb személyazonosító okmánya mellett a jogszerű magyarországi tartózkodást igazoló okmányt is. Mivel az anyakönyvvezető nem tudja megállapítani az átadott okmányok eredetiségét, ezért érdemes lenne a jogszabályban azt is rögzíteni, hogy a BÁH vagy a Rendőrség ellenőrizhesse azokat.

Az ügy kapcsán később fény derült több, D. Z. férje és bátyja által megszervezett házasságkötésre is, és rajtuk kívül még B. F. tolmács is részt vett a szervezésben néhány eset kapcsán. Szerencsére a hatóságoknak még idejében sikerült felderíteniük a szervezett bűnözést, így még a házasságkötés előtt előállíthatták D. Z. férjét is, mint az egyik szervezőt, aki kihallgatása során több részletet is elárult tevékenységükkel kapcsolatban. Kiderült, hogy főként Baján és Kiskunfélegyházán tevékenykedtek, de a házasságokat mindig a környező településeken kötötték meg.³²

A közös ismérve ezeknek a házasságkötéseknek, hogy a felek gyakran a házasságkötéskor találkoznak először egymással, és mivel szervezetten zajlik a végrehajtás, rövid időn belül ugyanazon településen több ilyen esküvőre is sor kerülhet. Nagyon gyakran a „násznép” is ugyanaz. Gyakorlatilag úgy kell ezt elképzelni, hogy bemennek a házasságkötő terembe a hölgy és leendő férje, majd miután megszólal az anyakönyvvezető, hogy hol vannak a házasulandó felek, a nő felteszi a kezét, a vőlegény számára pedig csak akkor válik ismertté leendő feleségének személye, tehát ott találkoznak életükben először a másikkal.

³² A Bács-kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság Határrendészeti Szolgálat Elemző-Értékelő Alosztály rendőri jelentéseiből és eseti jelentéseiből szerzett adatok, információk

6.4 A legfőbb nehézségek az esetek felderítésével kapcsolatban

Az érdekházassággal összefüggő esetek túlnyomó részében bizonyos szervezői körök bújnak meg a házasságok megszervezésének hátterében. Ezt a bűncselekményekhez történő segítségnyújtást bűnsegédi magatartásként értékelhetjük, mivel a határátlépéshez nyújtanak a szervezők segítséget, ezzel embercsempészt megvalósítva. Tehát a szervezőket tekinthetjük a fő iránynak, ha őket sikerül elfogni, a jelenség is megszűnhet.

Ahhoz, hogy ezek az érdekházasságok létrejöhessenek, a szervezőknek segítséget kell nyújtaniuk, például összehozzák a házasulandó feleket egymással, vagy szállást biztosítanak az ország területén a harmadik országbeli számára. A probléma már korábban is az volt a szabályozás kapcsán, hogy a hatóságok azt próbálták elérni, hogy az embercsempészt törvényi tényállásának minősített esete legyen ez a fajta segítségnyújtás. Sajnos az új Btk.-ban nem eszerint szabályozták a cselekményt, így annak visszatartó ereje vitatott. Ha a családi kapcsolatok létesítésével kapcsolatban felmerül a bűncselekmény gyanúja, és felmerül az is, hogy szervező állhat e mögött, akkor lehetőség van arra, hogy operatív eszközöket is bevetjenek a hatóságok. Ugyanis a probléma, hogy a „családi kapcsolatokkal való visszaélés” csupán vétség, és operatív eszközöket, mint például lehallgatást csak 5 évnél súlyosabb bűncselekmények esetén lehet elrendelni. Viszont ha embercsempészt miatt rendelnek (rendelnének) el titkos nyomozást, akkor le lehet(ne) hallgatni az illetőt. Mert például ha a magyar hölgy nem tesz bejelentést, akkor nehéz bizonyítani, hogy érdekházasságról van szó. Hiszen a törvényalkotó nem rendelkezik arról, hogy érvénytelen lenne a házasság, amennyiben érzelem nélkül, az általános erkölcsi és társadalmi szabályokkal összeegyeztethetetlenül köttetik meg a frigy. Pedig ezek a házasságok nyilvánvalóan nem szerelemből jöttek létre, mint az sok esetben tapasztalható, hiszen nincs szó a felek közötti együttlakásról, semmiféle együttélésről, se közös háztartásvezetésről. Tehát egyértelmű, hogy a magyar fél anyagi ellenszolgáltatást kap azért, hogy egy harmadik országbelivel látszatházasságra lépjen – viszont ezt nagyon nehéz bizonyítani. Ha ezt egyik fél sem hozza a hatóságok tudomására, akkor a legcélszerűbb a folyamatos ellenőrzése annak, hogy a kapcsolat valóban élő kapcsolat-e. Hiszen ha a hatóságok bizonyítani tudják, hogy a házasságkötés után nem sokkal az illető például Angliába távozott, és többé nem találkozott egymással, valamint nem is tartják a kapcsolatot akkor egyértelmű a helyzet. Ilyen esetben (embercsempészt bűncselekmény

elkövetésének alapos gyanúja miatt) operatív eszközöket lehet és kell bevetni. Ez nem csupán a lehallgatás lehet, hanem mondjuk környezetében is lehet érdeklődni, hogy mit mondott a családjának, barátainak, ismerőseinek az esetről. Ezek azok a bizonyítékok, amellyel ezt meg lehet cáfolni, bár maga a bűncselekmény elkövetése nem fogja automatikusan a házasságot felbontani, ehhez a későbbiekben bírósági eljárás szükséges, és csak a bíróság mondhatja ki, hogy a házasság érvénytelen. Más kérdés viszont, hogy ekkor már az EU területén belül él az a személy, aki ily módon szerzett tartózkodási kártyát. Tehát igazából a szabályozásnak az lenne a lényege, hogy azok ellen a szervezők ellen is el tudjanak járni a hatóságok, akik e mögött állnak, és akik emiatt óriási profitra, haszonra tesznek szert.

A hatékony felderítés érdekében fontos lenne, hogy a hatóságok folyamatosan nyilvántartsák a felmerült gyanúsítottak neveit, akik érdekházasság kapcsán szóba jöhetnek. Eerre persze vannak adatok, egyrészt a konzulátusoktól lehet beszerezni, másrészt anyakönyvi adatok állhatnak rendelkezésre, harmadrészt pedig a nemzetközi kapcsolatokat felhasználva a külföldi szervektől lehet információkat kérni. Ha ennek birtokában van a rendőrség, akkor már lehet következtetéseket levonni annak érdekében, hogy megállapíthatóak legyenek a pontos létszámok, valamint elkövetői körök. Ilyen esetben a magyar állampolgárokat meg lehet keresni, és ki lehet hallgatni az ügyel kapcsolatosan. Bár ez esetben egyáltalán nem biztos, hogy beismerő vallomást tenne. Ha mégis, akkor a szervezett bűnözői kör is felderíthetővé válhat. Viszont mielőtt a hatóságok meggyanúsítják az elkövetéssel, előtte össze kell szedni azokat a nyílt eljárás során beszerezhető adatokat - például lakókörnyezetében - amelyek arra utalnak, hogy a személy anyagi ellenszolgáltatást kapott. Ha a hatóságoknak sikerül legalább 10-15 ilyen esetet összegyűjteni, amelynél azonos lehet a szervező személy, akkor már meg lehet indítani az embercsempészési ügyet ismeretlen tettes ellen, amelyben a fő cél az, hogy az ismeretlen elkövetőt/elkövetőket beazonosítsák, és az eljárást megindítsák. Ezen eljárás során az érintett magyar állampolgárok tanúként lesznek meghallgatva. Viszont ehhez szükséges, hogy a nemzetközi együttműködés által a külföldi szervektől is beszerezhetőek legyenek különböző jelentések, valamint igazolások, melyek alátámasztják, hogy a külföldi állampolgár nem él együtt házastársával, tehát a házasság csak a legális tartózkodás érdekében jött létre.

7. Összegzés

Dolgozatom megírása folyamán több alkalommal is igyekeztem következtetéseket, összegzéseket levonni a különböző adatokból, információkból. Nem kívánom ezeket újra megfogalmazni, csupán összesíteném a gondolataimat.

Az érdekházasság megkötése napjainkban - és itt hazánkra gondolok elsősorban - igencsak népszerű módja annak, hogy a harmadik országbeli állampolgárok megszerezhessék a szabad mozgás és tartózkodás jogát a schengeni térségben. Az érdekházasságok megkötése mellett élettársi kapcsolatok bejegyzésével, valamint a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat megtételével is próbálják megszerezni a fent említett jogosultságot, bár erre dolgozatom során nem tértem ki, mivel az túllépné témám kereteit. Azért is olyan népszerűek ezen illegális lehetőségek, mivel ellentétben a tiltott határátlépéssel - melynek elkövetése után bármikor elfoghatják a külföldit az ország mélységben - az érdekházasság esetében legalizálni tudják itt tartózkodásukat. Ez esetben sokszor még a határon sem kell átjutniuk, elég, ha külföldön megkötik a házasságot a magyar féllel, azután hazánkban már csak érvényesíteniük kell azt az anyakönyvvezetőnél.

A legnagyobb probléma ezzel kapcsolatban - és a hatóságok számára is ez okozza a legnagyobb gondot -, hogy az érdekházasságok lebonyolítását szervezett bűnözői körök segítik. Ez megnyilvánul egyrészt bűnsegédi magatartásban, azzal, hogy szállást biztosítanak a külföldi számára, valamint segítik „összehozni” őt a magyar féllel. De felbujtói minőségben is felléphetnek, mivel többségében ezek a szervezők hívják fel a magyar hölgyek figyelmét a bűncselekmény elkövetésében rejlő pénzbeli juttatásra, és ők beszélnek rá a hölgyeket az érdekházasság megkötésére. A hatóságok azt próbálták elérni, hogy az új Btk.-ban az embercsempészség minősített eseteként rendeljék büntetni az érdekházasságot, mivel így konkrétan a szervezőket büntethetnék, és lehetőség lenne az elfogásukra ezáltal. Viszont a törvényben csupán mint vétség jelent meg a cselekmény szabályozása. Ezáltal nem lehet operatív eszközöket bevetni a felderítés során, sőt nyomozati jogköre sincs a rendőri szerveknek az ilyen ügyekre vonatkozóan.

Megkönnyíti tehát a szervezők dolgát, hogy szinte lehetetlen felfedni cselekményüket, ugyanis nagyon nehéz bizonyítani, hogy a magyar fél a házasságért cserébe pénzt fogad el a külfölditől. Márpedig a Btk.-beli tényállás egyik eleme az anyagi haszonszerzési célzat.

A megoldás tehát a büntetési tétel szigorításában rejlene, viszont sajnos ez a közeljövőben nem várható. Ugyanis először az elkövetkezendő 1-2 év tapasztalatait kell

felülvizsgálni, persze csak ha erre szükség mutatkozik. Azt kell megvárni, hogy az első büntetőeljárások meginduljanak ebben a témában, és majd azok lezárulta után lehet következtetéseket levonni annak kapcsán, hogy milyen hatásuk lesz a jövőbeni elkövetésekre. Ha pedig kiderül, hogy mégsem célravezető a Btk.-ban megfogalmazott szankció, akkor van esély arra, hogy módosítsák a tényállást.

Addig viszont az lehet az egyetlen megoldás az érdekházasságok elkövetőinek és szervezőinek a felfedésére, ha a hölgyek önként tesznek bejelentést a hatóságoknál. Ez történhet például akkor, ha nem az előre megbeszélt összeget, csak töredékét kapta meg az ígértnek a frigy megkötéséért, és a felháborodása okán feljelentést tesz az illetékes szervnél. Ilyen esetben lehetséges, hogy a szervezői kör kilétét is felfedi, s így a hatóságok meggyanúsíthatják ezeket az elkövetőket a bűncselekménnyel. Ennek viszont nagyon csekély a valószínűsége. Az fordulhat még elő, hogy lakossági bejelentés alapján sikerül tetten érni ezen jogellenes cselekményben közreműködőket. Véleményem szerint azonban a legcélravezetőbb megoldás a törvényi szigorításban rejlene, hiszen ez biztosítaná az érdekházasságok elleni leghatékonyabb fellépést.

8. Irodalomjegyzék

8.1 Elsődleges források:

- Az Európai Közösségek Bizottsága: A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: *Az Unió polgárainak, és családtagjainak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló 2004/38EK irányelv jobb átültetéséhez és alkalmazásához nyújtott iránymutatásról*: Érdekházasság. p.17-19. Forrás: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0313:FIN:HU:PDF> (Letöltés ideje: 2013. 09. 23.)
- Bojcsev Gabriella: Az érdekházasság közbiztonsági relációi: Az érdekházasság mint közbiztonsági érdeksérelem a magyar jogban. Budapest, 2012. p. 345-346.
- Boros Zsuzsa, In: Kőrös András (szerk.) Polgári jog: Családi jog: *Az új Ptk. magyarázata III/VI*. Budapest: HVG ORAC Lap- és könyvkiadó Kft., 2013. p. 33-146.
- Dr. Gellért Balázs József: *A közigazgatás rendje elleni bűncselekmények*. In: Dr. Polt Péter főszerkesztő: Új Btk. Kommentár 6. kötet, Budapest: Nemzeti Köszolgálati és Tankönyv Kiadó, 2013 p. 155-208.
- Gaál Gyula – Hautzinger Zoltán (szerk.) *A modernkori magyar határrendészet százötz éve: Idegenjog és migráció*. In: Hautzinger Zoltán: Az első idegenjogi törvény. Budapest: A Magyar Rendészettudományi Társaság Határrendészeti Tagozata, 2013. p. 179-193.
- European Migration Network: Visszaélés a családi együttélés biztosítása céljából kiadott tartózkodási engedélyekkel: *Az érdekházasság és a hamis teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat*: Magyarországi helyzetkép. p. 15-22. Forrás: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/family-reunification/hu_20120606_familyreunification_hu_version_final_hu.pdf (Letöltés ideje: 2013. 10.25.)

- Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda, Illegális Migráció Elleni Osztály Irattár
- *Kiadványfüzet: A BÁH statisztika kiadványfüzete. 2012-2013. (január-szeptember)*
Forrás: <http://www.bmbah.hu/statisztikak.php> (Letöltés ideje: 2013. 10. 27.)
- *Kivonat: A Bács-kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság Határrendészeti Szolgálat Elemző-Értékelő Alosztály rendőri jelentései, eseti jelentései*
- Országos Rendőr-főkapitányság Rendészeti Főigazgatóság: *Általános rendőrségi feladatok végrehajtására létrehozott szerv határrendészeti szakmai stratégiája (2012-2017)* Budapest, 2011. p. 19.
- Wetzel Tamás: *A bevándorlás kérdése Magyarországon: A hazai idegenrendészet története.* Budapest: Publikon Kiadó, 2011. p. 29-54.
- Wetzel Tamás: *A bevándorlás kérdése Magyarországon: Jogszabályi háttér.* Budapest, Publikon Kiadó, 2011. p. 71-117.

8.2 Másodlagos források:

- *2013. január-február hónapok határrendészeti helyzete: Illegális migrációhoz kapcsolódó jogellenes cselekmények.* Budapest, 2013. március
Forrás: http://www.police.hu/sites/default/files/hatarrendeszet_szoveges_2013.02.pdf
(Letöltés ideje: 2013. 10. 29.)
- A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: *Az Unió polgárainak, és családtagjainak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló 2004/38EK irányelv jobb átültetéséhez és alkalmazásához nyújtott iránymutatásról: Érdekházasság* p. 17-19. Forrás: <http://eur->

lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0313:FIN:HU:PDF (Letöltés ideje: 2013. 09. 23.)

- Anti-Barta-Bócz-Krispán-Lakatos-Romasz: *Kriminalisztika jegyzetek és tanulmányok: Krimináltaktika I. Jegyzet*, Budapest, Rejtjel Kiadó, 2004. p. 69-75.
- Az Európai Parlament és Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.): Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről: Általános rendelkezések: Fogalommeghatározások (2.cikk) p. 4. Forrás: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:05:05:32004L0038:HU:PDF> (Letöltés ideje: 2013. 10. 19.)
- Bíró Ferencné - Csorba Csaba: *Élet a középkori Európában és Magyarországon*. Budapest, Móra Kiadó, 1985.
- Council Resolution of 4 December, 1997 on measures to be adopted on the combating of marriages of convenience (97/C 382/01). p. 1. Forrás: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:1997:382:0001:0003:EN:PDF> (Letöltés ideje: 2013. 09. 18.)
- Engel Pál - Kristó Gyula - Kubinyi András: *Magyarország története 1301-1526*. Budapest, Osiris Kiadó, 2003. p. 337-338.
- Fórum – „A mi helyünk”: Topik: *Mennyit ér a névházasság?* Forrás: <http://www.nlcafe.hu/forum/?fid=441&topicid=85712&step=0&bw=1> (Letöltés ideje: 2013. 10. 12.)
- Gonda Imre - Niederhauser Emil: *A Habsburgok*. Budapest, Gondolat Kiadó, 1978. p. 156.

- *Halasi tükrő* c. folyóirat: XXVII. évfolyam 34. szám. Kiskunhalas, 2013. augusztus 22. p. 5.
- Kategória: Családi kapcsolatok>> Érdekházasság. Forrás: http://www.gyakorikerdesek.hu/csaladi-kapcsolatok_hazassag_4357545-hazassag-egy-arab-ferfival-nemetorszagban-kaphat-utanam-eu-s-papirokat (Letöltés ideje: 2013. 10. 12.)
- Magyar Közlöny 43. szám, *Magyarország Alaptörvénye*: Alapvetések: L. cikk (1) bekezdés. Budapest, 2011. április 25.
- Schengeni Megállapodás és a Végrehajtási Egyezmény: *A Schengeni Információs Rendszer (SIS)* Forrás: http://www.euvonal.hu/index.php?op=kozossegi_politikak&id=28 (Letöltés ideje: 2013. 09. 28.)
- Szabó Klára: *Mítosz kontra valóság, avagy igazságot Báthory Erzsébetnek?* Forrás: http://www.rubicon.hu/magyar/oldalak/mitosz_kontra_valosag_avagy_igazsagot_bathory_erszebetnek/ (Letöltés ideje: 2013. 10. 09.)

9. Mellékletek

1. számú melléklet: Személyes interjú Boross Zoltán r. alezredes úrral, a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda Illegális Migráció Elleni Osztály Osztályvezetőjével

1. kérdés: Magyarországon mióta létezik az idegenrendészeti értelemben vett érdekházasság, tehát körülbelül mikor jelent meg először, hány évvel ezelőtt?

BZ: Kimondott idegenrendészeti értelemben vett érdekházasságon azt értjük - pontosítva a dolgot - hogy ebben az értelemben az nem büntetőjogi kategória. Az idegenrendészeti vagy a menekültügyi eljárás során észlelt érdekházasságokról beszélünk. Ez régi keletű, gyakorlatilag már az EU-s a csatlakozásunk után közvetlenül is tapasztaltuk. 2005-re tehetőek azok az első jelentések, amikor szembesülünk azzal, hogy ilyen tendencia van, majd 2006-tól gyakorlatilag folyamatosan kaptunk az EU-ból jelzéseket, hogy az EU és elsősorban a Nyugat-Európa tagállamaiban ez a jelenség egyre nagyobb problémát okoz.

2. kérdés: És körülbelül mekkora a látencia? Hány olyan eset lehet, ami nem jut a hatóságok tudomásra?

BZ: A látenciáról eleve nagyon nehéz nyilatkozni. Gyakorlatilag magát a bűncselekményt, ha nézem, egy rendkívül fiatal bűncselekményről van szó, hiszen nemrég került bele a Büntetőjogi Kódexbe. Ezzel kapcsolatban a tapasztalat nagyon kevés, azt tudom mondani hogy jelenleg 3 ügy van folyamatban Magyarországon; egy Kiskunhalason, egy Szegeden, és egy Hajdú-Bihar megyében, ami érdekházassággal kapcsolatos történet. Viszont külföldi visszajelzések alapján, kb. 300-400 esetet lehet feltételezni, amelyeknél érdekházasság van a dolog mögött. Tehát gyakorlatilag a látencia tízszerese a jelenleginek, de ebből semmilyen következtetést nem lehet hosszú távon levonni.

3. kérdés: És mennyiben csökkentheti ez az új tényállás az érdekházasságok számát? Milyen visszatartó ereje lehet? Mivel vétségként rendeli büntetni a tényállás a cselekményt, nem pedig büntettként, és így mennyiben van rá nyomozati jogköre a hatóságoknak?

BZ: A jogszabály megalkotójának a célja egyértelműen az volt, hogy az érdekházasságokat, az ilyen típusú visszaéléseket visszaszorítsa. Nem tudok erről még nyilatkozni, hiszen még egyszer mondom, nagyon rövid idő telt el. Azt gondolom, hogy minél több ilyen ügyben indul eljárás a személyekkel szemben, annál nagyobb a lehetősége, hogy lesz ennek valamilyen visszatartó ereje, még akkor is, ha csak vétségként van pönalizálva a Büntetőtörvénykönyvben. Pontosan azért, mert az eddigi büntetlen cselekményt, most valamiféle törvényi szankcióhoz kötik, és talán a felvilágosító bűnmegelőzési kampányokba beletéve és felhívva a figyelmet arra, hogy ez most már bűncselekménynek számít, lesz némi visszatartó ereje.

4. kérdés: Melyek a leggyakoribb állampolgársági kategóriák, tehát milyen 3. országbeli állampolgárok élnek ezzel a módszerrel leginkább?

BZ: Rendkívül vegyes a kép, elsősorban azt lehet mondani, hogy a magyar hölgyek nagyon gyakran élnek ezzel a lehetőséggel. Főleg az elmúlt időszakban egyiptomi, tunéziai és szerb állampolgárokkal kötöttek ilyen érdekházasságokat, de már előfordult Egyiptomon kívül más afrikai államban történő házasságkötés is.

5. kérdés: És hogyan, vagyis milyen úton jutnak a hatóságok tudomására ezek az esetek? Milyen szervek útján?

BZ: Elsősorban 3 úton szerezhetünk erről tudomást. A legelső, amikor maga az érdekházasságot kötő fél tesz valamiféle bejelentést, tehát amikor gyakorlatilag bemegy a hivatalos szervhez, és ő maga mondja el a történetet. Ez akkor történik, ha átverik. Mondjuk egy-egy ilyen házasságért 4-5000 eurót ajánlanak fel számára, és nem kap meg belőle csak 500-100 eurót, a töredékét, és becsapva érzi magát, ezért bejelentést tesz, tehát saját maga mondja el. Nyilván az új törvényi tényállás megszületésével lehet, hogy ez jelenség meg fog szűnni, hiszen már ebben az esetben is saját magára mondana terhelő vallomást, tehát nem biztos, hogy be fog jönni az érdekházasságot kötő most már bejelentést tenni. A másik, amikor külföldi szervek, általában társszervek keresnek meg minket közvetlenül és elmondják, hogy mondjuk nagyon sok olyan eset fordul elő, amikor

Hollandiában az Egyiptomi Nagykövetségen jelenik meg egy magyar hölgy és Hollandiában élő egyiptomival köt a nagykövetség területén házasságot. Tehát nemzetközi kapcsolat rendszerében, egyes Nyugat-Európai tagországok szervei tesznek ilyen bejelentést felénk. A harmadik, amikor a BÁH tesz ilyen észrevételt, vagy pedig valamilyen külföldi 3. országban lévő nagykövetségünknek, konzulátusunknak tűnik fel az érdekházasságokkal kapcsolatos visszaélés, és akkor az ő jelzésük alapján indulhat az egyes ügyekben az eljárás.

6. kérdés: Hogyan változtak az elmúlt pár év során az elkövetési módok? Tehát inkább Magyarország területén köttetnek meg ezek a házasságok vagy netán külföldön?

BZ: Az elmúlt időszakban azt tapasztaltuk, hogy a hölgyek kiutaztak házasságot kötni, elsősorban Egyiptomot vagy Tunéziát lehet itt megemlíteni. Az afrikai tavaszt követően azonban ezek az országok veszélyes országokká váltak. A külügyminisztériumtól és egyéb felhívásokból, propagandákból tájékozódnak az emberek, ők is tudják, hogy veszélyes kiutazni. Ezért egyre inkább az a gyakorlat, hogy itt Magyarországon köttetnek ezek a házasságok, és azok a külföldiek, akik házasságot kötnek magyar hölgyekkel, azok itt magyar anyakönyvvezető előtt teszik ezt meg. Tehát régebben külföldre utaztak elsősorban a lányok, most viszont azt tapasztaljuk, hogy egyre inkább itthon is elkövetik ezeket a bűncselekményeket.

7. kérdés: Mit lehet elmondani a legújabbnak mondható elkövetési módszerről, miszerint a magyar lányokat 3-4 fős csoportokban szállítják Szerbiába, ott kötendő házasságok céljából?

BZ: A módszer ugye az, hogy magyar hölgyek szerb férfiakkal kötnek házasságot abból a célból, hogy Németországban később 3. országbeli állampolgárok révén a szerbek tartózkodási engedélyhez jussanak. Ezeknek a száma eléri a 4-500 esetet most már, és nyilvánvaló, hogy ezek mögött valamiféle szervezett elkövetés is meghúzódhat, ezt kell vizsgálnunk. Ezeknek az ügyeknek a feltérképezése rendkívül nehéz, hiszen az ügy számai elsősorban azokban az országokban végződnek és csapódnak le, ahol a visszaélés történik. Tehát ezekben az ügyekben két országban, egyrészt Németországban kell egy nagyon szoros együttműködést folytatni, másrészt a szerbiai hatóságokkal. És ugye mivel 3.

országról beszélünk, élő adatokat beszerezni rájuk vonatkozóan nagyon nehéz. Itt elsősorban a Németországgal történő együttműködés az, ami kiemelt jelentőséggel bír, illetve azoknak a magyar hölgyeknek, akik házasságot kötöttek, azoknak az ellenőrzése kapcsán lehet eljutni az esetleges szervezőhöz.

8. kérdés: Tehát ezek a házasságkötések szerb állampolgárokkal zajlanak, nem pedig más harmadik országbeliekkel?

BZ: Ez így van.

9. kérdés: Más országokhoz képest Magyarország hol helyezkedik el sorrendben az érdekházasságok számának tekintetében?

BZ: Mint az előbb elmondtam, a rotáció ebben a kérdésben elég magas. Ettől függetlenül azt tudom mondani, hogy nincs véleményem szerint kiugró számadat erre vonatkozóan. Tehát Magyarország az EU-s átlagnak megfelelően teljesíthet ebben a kérdésben. Amit el lehet még ezzel kapcsolatban mondani, hogy nemcsak magyar lányoknál tendencia ez, hanem több európai országnál, például román állampolgárnál is előfordul ez a jelenség. Mivel régi jelenségről van szó, az EU régóta gondolkodik azon, hogy hogyan lehet ezt kezelni. És ugye az uniós szabályzások áttekintése is azt mutatja, hogy teljesen eklektikus ez a kérdés az unióban. A szabályozás nem egységes, tehát van ahol büntetendő, van ahol nem büntetendő, éppen ezért amikor együttműködésről beszélünk, nemzetközi együttműködésről, akkor először is azt kell vizsgálni, hogy büntetőjogi kategóriaként tudunk együttműködni, vagy nem. Hiszen azokban a tagországokban, ahol ez a cselekmény nem büntetendő, ott a bűnügyi együttműködés kizárt.

10. kérdés: Lehet azt mondani, hogy az uniós szabályozáshoz képest a magyar jog megengedőbben szabályozza a kérdést? Mennyiben ad szabad kezét az EU hazánkban az érdekházasságok szabályozásában?

BZ: Most történt meg a szigorítás, tehát a magyar jogszabály beemelte a büntetőtörvénykönyvbe ezt a visszaélést, ezzel egy szigorúbb szabályozási lehetőséget teremtett meg. Igazából a fő csapás a jogszabály megalkotásakor nem az volt, hogy azokat a hölgyeket, akik érdekházasságot kötnek, azokat büntessük szigorúan, hanem azokat a szervezeti köröket, akik e körök mögött állnak. Erre lehetőséget teremtett a jogszabály azzal, hogy maga a bűncselekmény is egy szubszidiárius cselekmény, tehát azt mondja, hogy amennyiben súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg. Már pedig itt az embercsempészt minden esetben vizsgálni kell, tehát ezek a szervezők gyakorlatilag embercsempészt követnek el tudván tudva azt, hogy olyan módon nyújtanak segítséget a tartózkodási engedély megszerzéséhez, ami a jogszabályok rosszhiszemű kijátszásával történik.

11. kérdés: Várható-e akkor a törvény szigorítása?

BZ: Azt gondolom, hogy nem. Ez a szabályozás egyelőre még annyira friss, hogy a tapasztalatait 1-2 év elteltével kell felülvizsgálni, ha erre szükség mutatkozik. Egyelőre indulnak büntetőeljárások ebben a tényállásban, és meg kell várni, hogy ezek hogyan fognak lezárulni, és milyen hatásuk lesz az elkövetkezendő elkövetésekre. Illetve, hogy visszaeshet-e az elkövetésnek az ilyen formája Magyarország tekintetében.

12. kérdés: Közbiztonság tekintetében milyen veszélyeket rejt a harmadik országbeli állampolgárok szabad mozgás térségében történő szétáramlása?

BZ: Magyarország ebben a tekintetben tranzit ország, tehát gyakorlatilag nem az a jellemző, hogy akik érdekházasságot kötnek, azok azért kötik meg, mert itt akarnak élni. Tehát ennek a Magyarországra gyakorolt közvetlen közbiztonsági hatása gyakorlatilag elhanyagolható, hiszen ezek az emberek, ezek a szerb állampolgárok például, vagy az egyiptomiak, tunéziaiak, azok Nyugat-Európa valamelyik országába akarnak bejutni, és nem hazánkban letelepedni. Ilyen értelemben egyelőre közvetlen közbiztonságot rontó hatásról nem beszélhetünk, ha itt maradnának, akkor sem hiszem. Különbséget nem kell tenni külföldi és magyar állampolgár között, hiszen azzal hogy házasságot köt, és ezáltal

marad, ezáltal letelepedést nyer Magyarországon, gyakorlatilag legalizálja az itt létét, tehát legálisan tartózkodik. Tehát innentől kezdve teljesen mindegy, hogy valaki magyar állampolgár vagy nem magyar állampolgár, ha bűncselekményt követ el, akkor az a közbiztonságra rossz hatással van, ha meg nem követ el, akkor nincsen.

13. kérdés: A magyar szervek milyen mértékben működnek együtt a probléma megoldása érdekében?

BZ: Nemzetközi együttműködés történik ebben, például a hollandokkal működött együtt nemrég az NNI, pontosan a Hollandiában megkötött érdekházasságok kérdésében. A probléma az volt, hogy Magyarországon ez nem volt bűncselekmény. Most már bármelyik ország felkérésére büntetőeljárást is lehet indítani ezekben az ügyekben. Nyilván, mint minden bűncselekményben, nemzetközi kötelezettségeink vannak, hiszen amint említettem már, Magyarország közbiztonságára nem biztos, hogy veszélyt jelent közvetlenül ez a fajta jelenség, de mondjuk Németországban lehet, hogy ezek a szerb férfiak bűncselekményeket követnek el, és ott már lehet ennek negatív hatása.

14. kérdés: Ez megnyilvánulhat akár terrorista-cselekményekben is?

BZ: Nincs erre tapasztalat, tehát terrorcselekményre ezt teljes mértékben ki lehet zárni, majdnem 100%-os mértékben. Az a terrorista, aki robbantani akar, vagy terrorcselekményt akar végrehajtani, az nem érdekházasság módjával fog az EU területére bejutni. Más bűncselekményeket követhetnek el, de azok is követnek el, akik nem érdekházasság címen jutottak be az Unióba illegálisan vagy nem illegálisan, tehát ilyen éles határt nem lehet húzni.

15. kérdés: Milyen lehetőségek vannak azon harmadik országbeliek számára, akik a szabad mozgás és tartózkodás jogát legálisan szeretnék megszerezni?

BZ: Vannak idegenrendészeti szabályok erre, minden országban megvan az előírás arra vonatkozóan, hogy hogyan kérelmezheti egy 3. országbeli az itt tartózkodást. Nem mindegy, hogy nemzeti vízumot kér valaki, vagy schengeni vízumot akar szerezni,

munkavállalás céljából jön, látogatás célját jelöli meg stb.. Ezeket a vízumkérelmeket mind meg kell indokolni, és a kérelmező meg fogja kapni, hogy ha a konzulátus vagy éppen a BÁH úgy dönt, hogy megadható részére, mert minden feltételnek megfelel. Természetesen a huzamosabb tartózkodást, annak a célját, és a feltételrendszerét igazolnia kell, ha ezt nem teszi meg, akkor visszautasítható a kérelme.

16. kérdés: Ezek közé tartozik például a honosítási eljárás is?

BZ: Így van, a honosítási eljárást bárki, aki megfelel a jogszabályban foglaltaknak kérheti, és meg is fogja kapni az engedélyt.

Tartózkodási kártya előoldal

Tartózkodási kártya hátoldal

A kiállító hatóság bélyegzője:

A kiállítás helye, ideje: BUDAPEST, 2007.10.10

Érvényességi idő: 2009.10.10

Megjegyzés: tartózkodási kártya

Egyéb megjegyzés: tartózkodási kártya EGT állampolgár családtagja részére

2007/T-0334 – Pj. Zrt.

Tartózkodási engedély előoldal

 TARTÓZKODÁSI ENGEDÉLY 000002318

NEVE
MINTA ELEMÉR

ERVENYESSEGI IDEJE
10 JUN/JUN 16

KIADÁS HELYE, IDEJE
Győr, 07 JÚL/JUL 11

OKMANY TÍPUSA
Humanitárius célú tartózkodási engedély/
Residence permit granted on humanitarian
grounds

MEGJEGYZÉS
Egyéb/
Other

ALÁÍRÁS

 RESIDENCE PERMIT

Tartózkodási engedély hátoldal

